

Ajuntament de Puig-reig

CASTELL DE PUIG-REIG. BERGUEDÀ

MEMÒRIA

de l'excavació arqueològica realitzada durant el mes d'octubre
de l'any 2017

Eudald Serra Giménez

Desembre de 2017

SERVEI DE PATRIMONI ARQUITECTÒNIC LOCAL

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Territori
i Sostenibilitat

Í N D E X

0. Dades generals.....	3
1. Situació i descripció del jaciment.....	4
2. Antecedents.....	7
3. Síntesi cronològica.....	10
4. Objectius de la intervenció i mètode.....	35
5. Desenvolupament dels treballs	
- Excavació al sector jussà (Sondeig 4).....	39
- Excavació al sector central (Sondeig 5-6)	
- Conclusions.....	40
6. Datació de les unitats estratigràfiques.....	43
7. Bibliografia.....	46
8. Plànols i seccions.....	50
9. Figures.....	55
10. Repertori estratigràfic.....	60
11. Inventari dels materials.....	116

0. DADES GENERALS

Lloc de la intervenció	Castell de Puig-reig
Població, comarca	Puig-reig, Berguedà
Dates de la intervenció	Del 2 al 31 d'octubre de 2017
Expedient	2017/0010003
Tipus d'intervenció	Excavació arqueològica preventiva
Promotors	Ajuntament de Puig-reig, Servei de Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL) de la Diputació de Barcelona
Direcció	Eudald Serra Giménez
Supervisor de la recerca	Albert López-Mullor, Àlvar Caixal (SPAL)
Topografia i plànols	Centum, Jordi Garbau (SPAL)

1. Situació i descripció del jaciment

1.1 SITUACIÓ

El castell de Puig-reig es troba dins del nucli urbà de Puig-reig (figura 1) (Berguedà), a la zona sud-est del mateix. Durant l'Edat Mitjana aquest territori formava part dels feus de la casa vescomtal de Berguedà. A mitjan segle XX, es va iniciar una important urbanització de l'entorn, amb la construcció de la nova església parroquial i el nou cementiri. Al llarg de la segona meitat del segle XX l'entorn va quedar força modificat per la construcció d'habitatges.

El municipi de Puig-reig va viure un important creixement poblacional amb l'arribada de la industrialització i amb la construcció de les set colònies tèxtils que s'hi instal·laren seguint el curs del riu Llobregat. Així, dels 786 habitants que tenia el municipi l'any 1857 va passar a 6.279 l'any 1960. Amb la crisi del tèxtil de l'últim terç del segle XX la població va caure fins a establir-se en 4.123 censats, l'any 2016.

El castell és situat a una altitud de 482 m sobre el nivell del mar, en un petit turó sobre el Llobregat, que al seu pas per Puig-reig fa un angle de 90 graus. El fort pendent existent entre el turó del castell i el curs del riu en facilitaria la seva protecció ja que, amb la zona nord-est defensada de forma natural tan sols era necessari construir una fortificació per a assegurar l'entrada sud-oest. Del sistema de muralles del castell encara en resten visibles diversos trams de les tres línies documentades que l'envoltaven. La primera protegint el recinte sobirà, la segona els espais jussans i la tercera encerclant el barri construït a la zona de l'església de Sant Martí.

Per arribar al castell cal prendre la carretera C-16 (km. 57-62), tant si s'hi accedeix venint de Berga com de Manresa fins a arribar al nucli de Puig-reig. Un cop a l'interior, s'ha de prendre el carrer Verdaguer, tot seguit el carrer de l'Església, fins a arribar al recinte del castell. També s'hi pot accedir des del carrer Guillem de Berguedà en cas de venir des del barri de les Abelles.

1.2. DESCRIPCIÓ

El recinte sobirà del castell de Puig-reig es troba situat sobre una plataforma de roca natural, d'uns 100 metres quadrats (figura 2). Fins el mes de juliol de 2015, es trobava ocupada en part per una construcció de formigó, sobre la qual s'hi situava un equip de telecomunicacions i un petit dipòsit d'aigua per abastir als veïns de la zona.

L'existència d'aquesta construcció de formigó, aixecada els anys 80 del segle XX, sense utilitzar maquinària que perforés el terreny, no va modificar de forma substancial l'estratificació arqueològica conservada en bona part del recinte, però suposava un impediment a l'hora de realitzar treballs d'investigació a la part central del castell. Al cim de la plataforma rocallosa, a cop d'ull, s'hi pot observar un fragment del mur de tancament de la zona sud-oest, del qual se n'ha continuat excavant la part interna, dos murs situats a la zona est, que s'han seguit excavant ampliant la trinxera de 2 metres d'amplada oberta la campanya passada. A més, s'han anat descobrint algunes restes constructives a la part inferior situada a migdia de la zona d'activació de la campanya de 2015 i que el 2017 s'han acabat d'excavar.

2. Antecedents

Fins a l'any 2014 no s'havia realitzat cap intervenció arqueològica al recinte del castell de Puig-reig. Això no obstant, durant la restauració de l'església de Sant Martí, a les acaballes de la dècada dels cinquanta del segle XX, duta a terme per part del Servei de Catalogació i Conservació de Monuments (actual servei de Patrimoni Arquitectònic Local) de la Diputació de Barcelona, es va incidir en l'entorn de l'edifici eliminant-ne els elements moderns per recuperar-ne l'estructura original.

A principis de la dècada dels seixanta, s'iniciaren les obres de construcció del nou cementiri i de la nova església parroquial. Segons testimonis orals, es va optar per soterrar totes les restes que van aparèixer en el moment de desmuntar el cementiri antic, i sembla que alguns veïns de la zona es varen apropiar de diversos objectes que consideraven de valor.

El mes de febrer de 2014, davant la demanda veïnal per eliminar l'equip de telecomunicacions (figura 3) situat al castell, i amb la voluntat de recuperar la zona pel seu valor històric i patrimonial, l'Ajuntament de Puig-reig va demanar a l'SPAL una actuació preventiva prèvia a la retirada de la plataforma de formigó que sosté l'equip i la caseta de telecomunicacions, per tal de conèixer el valor de les possibles restes conservades. La memòria de l'excavació realitzada entre els mesos de setembre i octubre de 2014 va representar una primera aproximació de les restes. En aquesta campanya s'incidí en zones perifèriques del castell i al voltant de la plataforma de formigó, amb la intenció de valorar si era convenient retirar-la per continuar amb les excavacions.

En la campanya de 2015 es va seguir incidint en els sondejos ja oberts l'any 2014, a més d'obrir-ne un de nou a la part baixa del recinte sobirà, on van aparèixer les restes d'uns murs que no va ser possible datar per manca de material arqueològic que donés una idea clara de la seva cronologia. Com que la plataforma de formigó encara no havia estat enretirada no es va poder incidir en la part central, tot i que es va realitzar el seguiment de la seva extracció durant les mateixes dates de l'excavació. En aquest cas, es va poder confirmar que la plataforma es situava sobre el nivell de circulació present en el moment de ser construïda sense alterar el terreny original, excepte en el punt on es va erigir l'antena de telecomunicacions on si que es va perforar el terreny fins arribar al nivell natural.

Els resultats de la recerca de l'any 2015 van confirmar la hipòtesi i la cronologia d'usos del castell que ja s'havia començat a descriure l'any 2014, quedant a l'espera de poder accedir a la part central del castell en la campanya del 2016.

L'excavació d'aquesta part central la tardor de 2016 va permetre recuperar estructures negatives com forats de pal i un dipòsit d'aigua altmedievals, així com elements ceràmics de l'època fundacional.

3. Síntesi cronològica

Fins a la intervenció arqueològica realitzada l'any 2014, les úniques referències sobre la història del castell de Puig-reig eren les fonts documentals, que ens permetien datar diferents moments històrics: la fundació del castell en època comtal (segles IX-XI), la conversió en residència permanent dels vescomtes de Berguedà (segle XII), la transformació en seu d'una comanda templera (1236-1307), i més endavant hospitalera, i el posterior abandonament (1321-1585). L'estudi documental més exhaustiu sobre Puig-reig a l'Edat Mitjana l'ha portat a terme des dels anys 80 la historiadora Rosa Serra, a qui farem esment en reiterades ocasions al llarg d'aquest apartat.

La fundació com a castell comtal (segles IX-X)

En una assemblea celebrada a Tolosa l'any 798, Carlemany decidí emprendre la conquesta de Barcelona. La direcció de les operacions l'encarregà al seu fill Lluís d'Aquitània, i Barcelona fou presa l'any 801, assolint el domini fins la línia Llobregat-Cardener. El govern d'aquest nou districte fronterer, es va organitzar en comtats, al capdavant dels quals va posar homes de confiança amb el títol de comtes. Els comtes, com a delegats dels monarques, concentraven a les seves mans tant les funcions militars, judicials i fiscals, com el manteniment de l'orde públic (Salrach 2004: 191).

Una de les primeres mesures del nou ordre ja afectà al Berguedà, quan Lluís encarregà al comte Borrell, que en aquell moment governava l'Urgell i la Cerdanya, l'ocupació de les places fortes de Casserres,¹ Osona i Cardona (Serra 1982: 14).

¹El *castrum-serres* que s'esmenta en el document de l'any 798, sembla clar que fa referència a Casserres de Berguedà i així ho defensen la majoria de medievalistes, i no pas a altres topònims homònims, com per exemple Osona, on segles després s'edificarà el monestir de Sant Pere de Casserres.

A part d'aquestes tres places fortes, s'anà teixint una xarxa de petites fortaleses per tal de controlar el territori conquerit. A finals del segle VIII, una línia fortificada de torres senzilles de fusta, de planta circular, s'anà situant en llocs privilegiats per a protegir les vies de comunicació. Aquestes torres de fusta foren el precedent de les torres d'homenatge dels castells posteriors (Riu 1962: 34-39).

L'administració de la Catalunya carolíngia s'organitzarà en forma de *pagus* i comtats. Segons alguns historiadors com ara P. Bonassie (1979: 150); el comtat té l'origen en el *pagus* tarδο-romà, i el defineix com una unitat natural, ja que la seva configuració és imposada pel relleu i perquè els seus habitants no poden imaginar una altra mena de circumscripció.

Les fortificacions, primer de fusta, eren construccions amb una clara finalitat militar, però també eren el centre administratiu del comte a cada districte. En cada castell, el vicari s'encarregava de l'administració dels diferents nuclis de població; sovint els mateixos castells es varen convertir en punts aglutinadors de poblament.

Malgrat l'ocupació cristiana de l'any 798, entre els anys 826-827, se succeïren les incursions sarraïnes després de la sublevació d'Aissó, que es revoltà contra les autoritats franques des de la plana de Vic, des d'on atacava i saquejava les comarques veïnes. Les terres de la Catalunya central, les més properes a la plana de Vic, van ser saquejades pels rebels, iniciant-se un període de lluites i inseguretats, raó per la qual haurien de ser recuperades més endavant. Aquest fet explica en part el gran interval cronològic entre l'ordre de Lluís el Pietós de fortificar Casserres, amb la primera notícia d'un castell a la zona: el de Merlès, l'any 893, gairebé un segle més tard.

Dels anys de govern del comte Sunifred de Cerdanya (834-848), en tenim algunes notícies documentals, especialment interessants per part àrab, on s'explica l'ofensiva de l'exèrcit musulmà contra el comte, aprofitant el corredor desguarnit de la Catalunya central, tot i que els seus intents d'entrar a la Cerdanya foren aturats pel comte l'any 840-841 (Salrach 2004: 124).

Les expedicions es repetiren el 845-846, 850-851 i el 856-857, dirigides des de Còrdova, Lleida i Balaguer. Segons J. Camprubí, aquests fets indiquen la presència franca en algunes zones de l'alt Berguedà el segle IX, però no significa que el seu control fos plenament assolit ni que estigués consolidat. De fet, durant els anys centrals d'aquest segle el domini al sud de l'actual serra del Cadí serà de difícil consolidació (Camprubí 2006). D'altra banda, els recents estudis realitzats en indrets com Sant Pere de Madrona, Sant Llorenç prop Bagà o Sant Vicenç d'Obiols realitzats per l'SPAL, així com d'altres portats a terme per historiadors com R. Martí, constaten l'existència d'un poblament continuat al llarg dels segles VII, VIII i IX al Berguedà. Per tant, encara que el control comtal fos complicat, les forma de vida de la població no es veurién massa afectades per les lluites i conflictes que s'hi van produir.

La situació es començà a estabilitzar durant la segona meitat del segle IX, i sobretot quan el comte Guifré accedí al govern dels comtats d'Urgell, Cerdanya, Barcelona i Girona, moment en què s'incidí amb fermesa en assegurar el control de la zona davant els sarraïns (Serra 1982: 23). Aquest fet es pot constatar en les nombroses consagracions d'esglésies que tingueren lloc en aquesta època, les darrers dècades del segle IX i les primeres del X. Ramon d'Abadal (2011:89), creu que el propi Guifré feu construir les viles d'Avià, Puig-

reig, Serrateix o Sorba, a causa de la urgent necessitat d'ocupar les terres del Bages i Montserrat per a lligar-les amb Cardona.²

Salrach (1978), utilitzant informació continguda a l'estudi d'Abadal, creà una teoria sobre l'avanç territorial i la suposada repoblació del Berguedà a finals del segle IX que textualment deia: "Per protegir tota l'operació colonitzadora, el comte Guifré, d'antuvi, degué reconstruir i repoblar el castell de Cardona i per la dreta del Llobregat, degué intentar lligar aquesta plaça forta amb les terres berguedanes tradicionalment habitades". Els nusos d'aquest lligam d'unió entre Cardona i l'Alt Berguedà foren possiblement les localitats de Serrateix, Gargallà, Sorba, Puig-reig, Montdarn, Casserres, Obiols i Avià. Puig-reig, Avià i Casserres no tindrien església, és per això que el fill de Guifré, el comte Miró, va fer-les consagrar. Abadal contempla la possibilitat de que Guifré "les hi edificà, però que després no havien estat encara consagrades".

La primera referència històrica documental coneguda sobre l'ocupació del turó del castell de Puig-reig, es remunta a l'any 907, en què es consagra l'església de *Pugo-Regis* (el puig o muntanya del rei). Això indica que el poblament era anterior i que la consagració de l'església va ser el resultat d'un procés de feudalització i institucionalització que datava del començament de l'Edat Mitjana i que va cristal·litzar a l'època del comte Guifré, atès el caràcter de terres frontereres amb al-Àndalus de les valls del Cardener, al nord, i del Llobregat, més al sud.

Simultàniament a l'organització de l'aristocràcia laica, es produïa l'eclesiàstica. En molts indrets l'església parroquial era la mateixa església del castell, com és el cas de Puig-reig. En la consagració de Santa Maria de la Seu s'esmenten 278 parròquies, entre elles les de Puig-reig i Merola, Aquest document, que

²El control de Cardona ja era un objectiu primordial des de l'època Ibèrica. La muntanya de sal proporcionava un element indispensable per a la conserva d'aliments.

inicialment s'havia datat l'any 839, i després el 831, va ser qüestionat després per Manel Riu, qui considerava que calia situar-lo a finals del segle IX o principis del X. Això planteja problemes a l'hora d'estudiar els orígens de molts pobles, entre els quals Puig-reig (Serra 1982: 18).

L'acta de consagració de l'església de Sant Martí de Puig-reig data del dia 21 de gener de 907, i fou el bisbe Nantígis de la Seu d'Urgell l'encarregat de dur-la a terme. L'acta de consagració original de Sant Martí de Puig-reig s'ha perdut, però es conserva una còpia resumida del segle XIII en que diu:

Anno incarnationis dominicie. DCCCC. . VII., indiccione .X^a., sub die. XII. Kalendas february, anno. VIII regnante Karulo rege, veniens venerabilis pontifex Nantigijs nomine in castro quedam vocitato Pugo Regis, rogatus a populo ibidem habitantium qui ecclesiam in honore beati sancti Martini hedificaverunt et ad culmen sacracionis perduxerunt, id est Goltredus com filiis suis, Hindguliva femina cum filiis suis, et Revellus presbiter, Servusdei, Gontardus, Magnus et alii, quorum nomina subter continentur seu ad aliis Deum timentibus infra ipsam parochiam consistentibus, ut iam dictam ecclesiam consecraret et parrochiam ibi servitutam iusta acclesiaticum ritu constituere, quod et presentialiter secundum illorum voluntatem feci. Quam ab rem prelibatus episcopus ordinavit secundum instituta canonum ut persolvantur modios. VI. De annona per singulos annos ad sanctam Mariam Sedis et solidos. III. De argento et una agno.

Els habitants de Puig-reig demanen la consagració al bisbe ja que l'església ja tenia un cap: *el prevere Revellus*. El temple no s'ha pogut localitzar, però és possible que estigués situat en el mateix indret que l'actual església de Sant Martí. També podria ser que es trobés a la part sobirana del castell i que encara no hagi estat localitzat, o bé, simplement, que no en quedin restes materials visibles. La còpia del s.XIII no diu res del patrimoni (si en tenia) de Sant Martí de Puig-reig ni dels límits parroquials. Per tant no podem identificar els límits territorials de la fundació i tan sols podem fer-nos-en una idea a partir dels

límits dels termes adjacents. El bisbe convertí l'església en parròquia i l'obligà a pagar anualment a Santa Maria de la Seu d'Urgell la quantitat de sis modis d'annona, tres sous d'argent i un xai. En la consagració hi fou present el comte Miró, fill de Guifré, consolidant l'obra iniciada pel seu pare al Berguedà. En el capbreu dels censos de Santa Maria d'Urgell, del segle XI, es detallen els censos de Sant Martí, molt superiors als de l'acta de consagració: *de sancto Martino de Puioregis sunt .pernas. IIII et sestera .V. de vi et fogaces .IIII. et modios .VIII. de annona.*

D'aquesta forma, podem entendre el naixement de Puig-reig, com a nucli que s'anirà organitzant a partir d'un punt elevat, un castell encarregat de controlar el territori de la vall del Llobregat entre la ciutat de Berga i el pla de Bages. De fet, en una data molt propera a la consagració de la primera església de Puig-reig, l'any 905, es constitueix el vescomtat de Berguedà, que dominaria una bona part de l'actual territori del Berguedà i Bages i fins i tot una part de la Segarra, que feia de frontera directa amb els àrabs. Per això el comtat de Berga durant un breu període adquireix la denominació de marca o frontera.

La consagració de l'església de Sant Martí és el primer document que parla de l'existència del castell de Puig-reig. Altres documents que l'esmenten ja a finals del segle X són, per exemple, un manuscrit del 24 de juny de 974 en què es delimita una parcel·la de terra objecte de donació, i que confina amb la del vicari Oliba (*et afrontat. ipsa terra de duas partes in terra de Olibane uicario*), probablement l'administrador del castell de Puig-reig. Un altre document, de l'any 984, també fa referència en aquest mateix personatge (Udina i Martorell 1951: 351-352).

El 4 de juliol de 1036, en una venda i unes donacions que un tal Aldover i la seva esposa, Sicards, realitzen dins el terme de Puig-reig, apareix esmentat un tal (*Bertrandus Aenrici uicarius de Pugrex*).

Segons Camprubí (2006), el veguer administra el *castrum* en nom del comte, i per aquesta raó exerceix un dret dins el seu terme. Durant la segona meitat del segle X apareix la figura del veguer en aquells *castra* que són propietat del comte o que d'alguna manera hi estan vinculats.

Segons la majoria d'historiadors, a la mort del comte Guifré, els drets comtals es repartiren entre els seus fills, qui començaren a governar les terres del seu pare iniciant-se la successió comtal hereditària, en bona mesura a causa de la disminució del poder dels reis francs. Miró "el Jove" governà aleshores la Cerdanya, Besalú, Berguedà i Conflent. Els vescomtes seguien en la jerarquia política medieval catalana al títol de comte, del qui n'eren representants i lloctinents, i exercien funcions militars i judicials al territori on eren designats. El vescomtat de Berguedà era depenent del comtat de Cerdanya, i els vescomtes, habitualment, eren germans o fills del comte. El primer vescomte documentat és Branduí l'any 905; el 24 de gener del 919, al costat del comte Miró apareix un tal *Remesario uicescomite*. També figura un tal Onofred, a mitjans del segle X (Miret i Sans 1901: 154). No serà però fins a principis del segle XI en que podem parlar d'una família vescomtal, que com els comtes, els vescomtes aniran heretant el títol per successió fins l'any 1118, moment de la mort de Bernat Guillem de Cerdanya, últim comte sobirà de la casa de Cerdanya.

L'any 927 va morir el comte Miró; la seva vídua, la comtessa Ava, s'encarregà de l'administració d'aquests dominis fins que abdicà en el seu fill Sunifred. Aquest va morir sense descendència, i les seves possessions passaren al seu germà Oliba Cabreta, l'any 966. El mateix comte Oliba assistirà a la transformació de l'església de Santa Maria de Serrateix en monestir, fet promogut pel comte, tal com consta en la corresponent dotàlia. El comte també és citat en l'acta d'elecció de Froilà com a abat de Serrateix. El monestir de Sant Llorenç prop Bagà també va rebre donacions per part del comte Oliba i la

seva dona Ermengarda els anys 980 i 983, quan es va consagrar l'església del monestir a petició del comte.

Oliba es retirà l'any 988 al monestir de Montecassino, on morí el 990, en el moment de la renúncia o bé de la seva mort, els seus drets es degueren repartir entre els seus fills, Guifré rebé els de Cerdanya i Conflent, Bernat els de Besalú i la seva esposa, Ermengarda, degué gaudir de privilegis fins la seva mort, ja que apareix actuant en diverses ocasions, sobretot en terres berguedanes, acompanyada del seu fill, el futur abat Oliba. El 996 morí Ermengarda i aleshores Oliba apareix actuant en solitari i intitulant-se comte fins al moment d'entrar com a monjo a Ripoll, el 1003 (Camprubí 2006: 72-73). Després de morir la seva mare, Oliba és comte però sense comtat per a governar. La solució que hi havia per a la gent noble en aquests casos era ingressar en alguna institució religiosa, i precisament això és el que va fer Oliba, el 1003, deixant de banda si tenia o no vocació religiosa.

El comte Guifré de Cerdanya, germà del convertit en monjo Oliba, feu públic el seu testament el 1035 ja que es retirà com a monjo al monestir de Sant Martí del Canigó, fins la seva mort el 1050. Els fills de Guifré, Ramon i Bernat foren els futurs comtes de Cerdanya i Berguedà. Destaca sobretot el fet que, el 26 de novembre de 1058, el comte Ramon va fer homenatge a Ramon Berenguer I, comte de Barcelona per ajudar-lo en la conquesta de places musulmanes a la Segarra. Ramon morí el 1067-68 i el succeí el seu fill, Guillem Ramon. Aquest feu testament el 1094 a favor dels seus fills Guillem Jordà i Bernat Guillem. En morir el primer el 1109 el segon rebé tots els drets sobre la Cerdanya, Bernat Guillem, al seu torn, morí el 1117 i aleshores els drets comtals passaren a mans de Ramon Berenguer III de Barcelona (Camprubí 2006: 78).

El vescomtat de Berguedà

Malgrat que pugui semblar que en alguns moments el Berguedà es desmembra de la Cerdanya i té comte propi, segons Camprubí (2006), això no és cert, ja que sempre les terres berguedanes acaben en mans del comte de Cerdanya. El rerefons de la qüestió és que la Cerdanya no voldrà perdre mai el control sobre el Berguedà, ja que aquest està en contacte fronterer amb Al·andalus, fet que significa la possibilitat d'expansió territorial i saqueig a les terres governades pels musulmans (Camprubí 2006: 67)

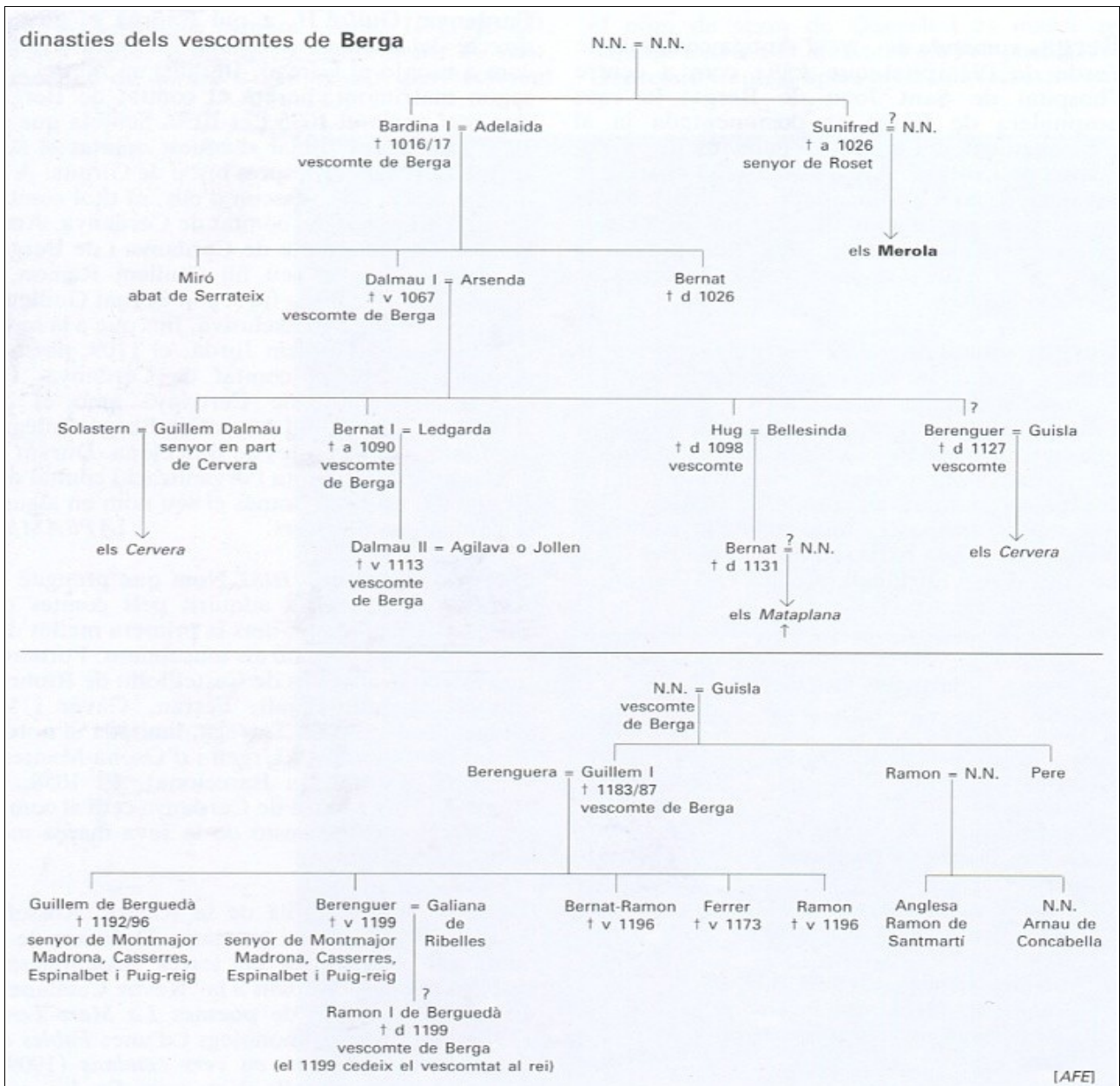
Els vescomtes seguien els comtes en la jerarquia política de l'època, eren els seus representants i lloctinents i exercien funcions militars i judicials al territori on eren designats. El vescomtat de Berguedà, era depenent del comtat de Cerdanya i els vescomtes, la majoria de les vegades germans o fills del comte. El primer vescomte documentat és Branduí, l'any 905. El 24 de gener del 919, al costat del comte Miró apareix un tal *Remesario uicescomite*.

També apareix un tal Onofred a mitjan segle X (Miret i Sans 1901). No serà, però, fins a principis del segle XI que podem parlar d'una família vescomtal, que a la vegada que els comtes, anirà heretant el títol fins l'any 1119. Bardina és el primer vescomte d'aquesta dinastia, documentat el 1003, morí el 1019 (Miret i Sans 1901: 154). El succeí el seu fill, Dalmau (1018-1068), i en aquest, Bernat Dalmau (1068-1093). El seu fill, Dalmau Bernat governarà del 1093 al 1112. En aquell moment la família vescomtal tenia possessions en el terme de Puig-reig, però hem de suposar que el castell era patrimoni de la casa comtal de Cerdanya (Serra 1982: 32).

El castell dels vescomtes de Berguedà

Després de la mort de Bernat Guillem, comte de Cerdanya, l'any 1118, el comtat passarà a formar part de les possessions del comte de Barcelona. Aleshores el títol de vescomte de Berguedà quedarà vacant fins l'any 1130, en què apareix un nou vescomte, aquesta vegada depenent del comte de Barcelona. Es tracta de Guillem, amb qui s'inicia una nova dinastia vescomtal que es titularà sempre "del Berguedà", molt vinculada al castell de Puig-reig. En un document del 1142, ja es demostra que Guillem era senyor del castell de Puig-reig (Riquer 1971: 17). Les possessions dels vescomtes a Puig-reig devien ser considerables: el terme del castell de Puig-reig, les terres de la Madrona i de Fonollet (Serra 1982: 33). Fora de Puig-reig, també eren senyors del castell de Casserres o el de Montfalcó. El 1141 ja apareix casat amb Berenguera, de la qual tingué, almenys, quatre fills: Guillem (el trobador), Berenguer, Ramon i Bernat. Cal dir que, en una escriptura del 1173 enregistrada al cartulari de Poblet, apareix la signatura de *Berengarii de Pozreg*, precedida dels noms de *Guillelmi de Berguedano*, *Berenguarie uxoris eius*, *Guillelmi de Berguedano filii nostri*, *Raimundi, filii nostri*, *Berengarii, filii nostri*, *Raimunidi, filii nostri*, *Berengarii, filii nostri* i *Ferrarii filii nostri*.

El fill del vescomte Guillem, el reconegut trobador Guillem de Berguedà, continuà tenint la seva residència en el castell de Puig-reig, centre de la seva activitat política i cultural ja que la gran majoria dels testimonis documentals del terme de Puig-reig d'aquesta època van acompanyats de la seva signatura. El pare de Guillem de Berguedà morí el 1183, deixant-lo com a hereu del castell de Puig-reig. A causa del seu ritme de vida i de la gran quantitat d'enemics que tenia, Guillem es va veure obligat a fer testament el 25 d'abril de l'any 1187, tot i que no morí fins el 1196, assassinat per un soldat, que segurament complia ordres del bisbe d'Urgell.

Dinastia dels vescomtes de Berguedà, Font: Enciclopèdia catalana

La donació més important de Guillem de Berguedà serà la continguda en el seu testament, on disposa deixar bona part de les seves terres del Berguedà, i especialment Puig-reig, castell al que sembla donar preferència, a l'Orde Militar del Temple. Així, a partir de la mort del trobador, l'any 1196, comença una nova

etapa de la història de Puig-reig sota el domini de l'orde dels templers (Serra 1982: 46). El 18 d'agost de 1196, *Berengarius de Bergitano* (probablement el germà del trobador), confirmà *omnes illas donaciones et vendas quas pater meus et fratres mei Guillermus de Bergitano atque Raimundus antecessores mei* havien fet en favor del monestir de Poblet, per això rebé, en compensació, 100 sous jaquesos, *et mee voluntati bene paccatus sum* (Català 1979: 915).

Comanda templera (1236-1312)

Els templers foren una orde religiosa i militar fundada a Terra Santa en el context de les croades, al voltant del 1119. Després del concili de Troyes, de 1128, se'ls autoritza a posseir terres i cobrar delmes. És aleshores quan es comencen a establir per l'Europa occidental. A Catalunya les primeres grans donacions foren en època de Ramon Berenguer III, qui fins i tot s'acabà per convertir en membre de l'orde, però sobretot en època de Ramon Berenguer IV, en què, gràcies a la seva participació en la conquesta de Tortosa i Lleida, el 1148-49 obtingueren gran quantitat de terres on establir-se i els grans castells de Gardeny, Miravet i Ascó, entre altres.

La presència de l'orde del temple al Berguedà es documenta a partir del darrer terç del segle XII. De fet, a la Catalunya Vella l'orde disposava de pocs dominis, i abans d'aquell moment només trobem una casa organitzada des de mitjan segle XII, la comanda de Palau del Vallès. No serà fins cap a l'any 1170 que es comença a trobar, tant en vida com en testaments, donacions de terres i d'altres béns com ara cavalls, armadures o moneda, per part dels nobles de la Catalunya interior i prepirenca. Entre ells també els de les cases nobiliàries del Berguedà, testimoni de l'admiració que despertaven els frares cavallers entre els membres de la noblesa.

El punt de partida per a l'adquisició de patrimoni eren, doncs, les donacions, A fi d'aconseguir protecció material (immunitat o condonació de deutes) i espiritual (salut de l'ànima, por a l'infern o ajudar a la defensa de Terra Santa), els donants eren de tota mena com també els béns: des de castells a terres, molins, rendes, privilegis, armes i cavalls. La formació del patrimoni arribà a ser efectiva per la via de la concentració de terres mitjançant una hàbil política de vendes i compres selectives. Els documents mostren que al llarg de la seva història, el Temple va anar efectuant operacions que tendien a apropar els terrenys fins a construir unitats compactes més aptes per a la seva administració i explotació (Fuguet i Plaza, 2012: 114)

Els templers esdevindran uns senyors més dins la comarca del Berguedà, un cop efectuades aquestes donacions. L'any 1170, Galcerán de Pinós cedia als templers les muntanya de Palomera i Ensija, inscrites dins el comtat de Cerdanya. Els límits d'aquesta important donació eren el coll de Vallcebre, el terme del castell de Peguera, el terme del castell de Fraumir, el terme casteller de l'Espà i el Grau de Palomera. Els donaven totes les pastures, i els empius ratifiquen, així com tot el que era de la casa del Temple de Solsona, fins al coll de la Perxa. Cal pensar que els barons de Pinós havien fet anteriorment donacions al Temple, les quals van confirmar llavors i ampliar amb la cessió de la muntanya de Palomera (Serra 1986: 18). Tots aquests dominis eren administrats des de la comanda més propera, la de Palau del Vallès, des d'on s'encomanà a fra Guillem de Solsona, personatge documentat l'any 1169, la seva administració.

Les importants donacions seguiren per part també de la família vescomtal de Berguedà. Així, l'any 1182, Guillem de Berguedà cedia als templers dos masos i terres al terme del castell de Casserres i, el 1183 el mateix Guillem feia testament i deixava als templers set masos amb les seves terres als termes del castell de Casserres, Puig-reig i el lloc de Fonollet, al mateix tems que ell

mateix s'oferia a l'orde. El 1186, el matrimoni format per Guillem de Vilalta i Ermessenda donaven al Temple el mas d'Irena i la tasca de l'alou que tenien al terme del castell de Puig-reig. Signava el document de recepció el frare preceptor del lloc, Roig de Benviure. Aquestes donacions, especialment centrades al Baix Berguedà, s'ampliaren molt l'any 1187, quan el trobador Guillem de Berguedà, fill primogènit del vescomte, feia testament. Reprenent i ampliant la iniciativa del seu pare atorgava a l'Orde del Temple tot el terme i castell de Puig-reig i el lloc de Fonollet amb tots els seus termes i pertinences.

“Els soldats i els homes, boscos, garrigues, prats, pastures, aigües, camins d'anada i de tornada, roques, pedres, tots els censos i usatges que els pertanyin i amb el que tenen en lloc inclinat i pla, per alou lliure i quiet per a tot el que des d'ara e/s germans de l'esmentada milícia volguessin fer-ne, sense obstacle de ningú, amb els molins i totes les seves pertinences i també dono a l'esmentada casa per feu de tot el sobredit honor cada any un sexter de blat, que el rebin al mas de Guillem de Bosc els germans del Temple, on jo cal que hi rebi alberga.”

El trobador mateix s'oferí al Temple:

" ... deixo, lliuro i ofereixo el meu propi cos i la meva anima al senyor Déu i a la seva Mare, i a la casa de la milícia del Temple de Salomó en vida i en mort .. "

El document fou redactat en presència dels frares del Temple, Roig de Benviure i Guillem de Cerdanyola, comanador de Palau del Vallés. Així, en pocs anys, els templers acumularen gran quantitats de terres a Puig-reig i a les seves rodalies, mentre mantenien les seves possessions a la muntanya.

Fins que no augmentaren considerablement les donacions a la Catalunya pirinenca i prepirinenca no apareixen en la documentació referències a la presència i activitat d'un Comanador en aquestes terres. L'any 1169 és referenciat fra Guillem de Solsona i, l'any 1181, Berenguer de Gaver és nomenat Comanador de la Cerdanya. El 1185, Roig de Benviure és Comanador de "*Tolius honoris de Bergitanensi*" i ell mateix, l'any 1188, s'intitula Comanador de la Cerdanya.

La intitolació de Comanador de la Cerdanya o Comanador de la Cerdanya i del Berguedà és significativa, ja que indica que aquesta ampla zona ja era administrada per un preceptor únic, el qual deuria nomenar batlles; l'orde del Temple no tenia, però, un convent i una casa establerta aquí, almenys a finals del segle XII, ja que en aquest cas la Comanda hauria pres el nom del lloc on fos construït el convent i alhora fos seu de la Comanda, tal com és el cas de les comandes de la Catalunya Vella, Palau del Vallès, Aiguaviva o Castelló d'Empúries. El 1232 és *Berengario de Pino procurator et preceptor Ceritane et Bergitano*, per tant, no s'intitula com a comanador. En canvi el 1236, signava Ramon de Vilanova: *frater Raimundus de Vilanova, procurator et comendator Castro de Podio Regis et Bergitano et Ceritane*, per tant, hem de situar la fundació de la comanda de Puig-reig en un moment indeterminat entre 1232 i 1236.

Caldrà esperar fins el 1236 perquè aparegui documentada la comanda de Puig-reig i els comanadors afegixin aquest nom als dos anteriors (de Berguedà i Cerdanya). Va ser en aquell període que s'escollí el lloc de Puig-reig com a residència fixa d'una casa conventual i de la comanda. Moment també en què, molt probablement, els territoris que l'orde tenia escampats pel Berguedà i la Cerdanya foren administrats directament des de Puig-reig independitzant-se de la Comanda de Palau del Vallès (Serra 1986: 19).

Però, per quina raó la comanda fou creada tant tardanament ?. El fet és que el trobador deixà com a executor i defensor de les seves últimes voluntats al rei Alfons I, el qual no deuria atendre la petició del testador ja que, l'any 1199, pocs anys després de la mort del trobador (suposada pels volts de 1196), Ramon de Berguedà, el seu nebot, va vendre al rei Pere I el castell de Puig-reig amb tot el vescomtat del Berguedà a canvi d'una renda vitalícia. Aquesta cessió del castell i del vescomtat fou confirmada l'any següent.

El testament de Guillem de Berguedà no fou confirmat fins l'any 1231, any en què el rei Jaume I, probablement atenent a les pressions de l'orde militar del Temple, feu complir l'última voluntat de Guillem de Berguedà. Així, des de la mort del trobador i més concretament des del 1199, el castell de Puig-reig va romandre sota autoritat reial. En un document de 1212 en el qual el vescomte de Cardona cedeix al Temple la cancel·lació de la hipoteca que gravava els molins de Puig-reig, s'esmenta molt clarament que Puig-reig és un lloc del rei: *"omnia il/e molendina de Podio Regis quos dominus Rex ibi habet sicut. ..."*

Amb el reconeixement del testament del trobador Guillem de Berguedà per part de Jaume I, els templers accedien plenament a la possessió dels territoris de Puig-reig. Aquesta confirmació deuria ésser definitiva per decidir l'orde de crear-hi una comanda independent, deslligada de Palau. Des d'aquesta nova seu, el comanador controlaria i administraria tots els dominis de l'orde al Berguedà i a la Cerdanya.

Al mateix temps de la creació de la Comanda i de l'aparició dels Comanadors amb la intitulació que esdevingué finalment Comanador de Puig-reig, deuria organitzar-se també la casa conventual. A partir de l'any 1243, els documents esmenten l'existència de la casa de Puig-reig, ocupada pel comanador Ramon de Vilanova i per dos frares cavallers.

El 1281, els Templers, que havien heretat del vescomte Guillem de Berguedà el sistema de contribucions conegut amb el nom general d'usos, decidiren, concedir als habitants del castell i de la vila de Puig-reig una carta de franqueses amb la clara intenció de poblar i millorar el lloc. Un document que intentà atreure població i estimular l'emigració evitant la despoblació del lloc. Així, el 28 de juliol de 1281, el gran mestre de l'orde del Temple d'Aragó i de Catalunya, Pere de Montcada, juntament amb els comanadors de Gardeny, Ascó i Guillem Puignaucler, comanador de Puig-reig i altres frares de l'orde exposen la seva voluntat de poblar i millorar el castell i la vila, per la qual cosa concedeixen als habitants presents i futurs l'exempció dels mals usos d'intestia, cugúcia, exorquia i remença.

De finals del segle XIII es conserva un capbreu (encara que parcialment) dels templers fet al terme del castell de Puig-reig. Hi havien aleshores 15 cases dins el recinte de les muralles i 11 cases escampades per la vila que creixia al peu del castell, així com els llocs anomenats com a *barri* i *sagrera*, segurament als voltants de l'església de Sant Martí (Serra 2006: 36). En el capbreu s'observa un poblament principalment dispers, sobretot pagesos benestants que disposaven d'una quantitat de terres considerable, tot i això, en el capbreu dels templers es pot veure la clara intenció de fer establiments petits en trossos de terra molt inferiors a la unitat del mas. És per això que es comencen a detectar també casos de confessants que es declaren sense terres, sense masos i amb una casa al castell o a la sagrera, com el cas de F. Salvana, que confessa una casa dins del clos del castell i un tros de terra, o Pere de Sant Marçal que declara una casa al barri i i dos trossos de terra força allunyats.

Domini d'Arnau S(c)escomes (1321-1346)

A partir de 1307 tindrà lloc l'anomenat "procés contra els Templers", fins que l'orde del temple es dissol definitivament per ordre papal a partir de la butlla del Papa Climent V anomenada "*vox in excelso*" el 1312. Fins l'any 1321 el rei Jaume II es farà càrrec personalment de les possessions templeres, obtenint-ne uns recursos que utilitzarà per expugnar la comanda de Masdéu. El 1321 l'orde de l'hospital cedeix els seus béns a Puig-reig a un particular, Arnau Cescomes, originari del poble de Puig-reig, i el qual més endavant serà nomenat bisbe de Lleida i arquebisbe de Tarragona. Cescomes intercedí davant del monarca perquè aquestes possessions fossin cedides a l'orde de l'Hospital. Per això, en agraïment, els hospitalers deixaren el castell de Puig-reig sota el seu domini de forma vitalícia.

La família Cescomes era important a la contrada. De fet, la casa de la Coma de Sant Martí apareix documentada el 1197 i la família ja ocuparia importants càrrecs sota el domini templar. A la mort de Cescomes, el 1346, els seus marmessors s'intentaran apropiat d'aquestes propietats però finalment seran entregades a l'orde dels hospitalers. És molt probable que durant la vida de Cescomes el castell experimentés un creixement poblacional, ja que és en aquell moment que s'acaba la construcció del pont de Períques sobre el Llobregat i es continua la construcció del mas dels Oms (mas Períques) que ja havien iniciat els templers. El sotrac demogràfic de la segona meitat del segle XIV i XV suposarà un fort revés per als senyors de la Catalunya interior, que veuran emigrar la població cap a les zones costaneres. És deduïble, doncs, que la primera etapa de l'orde de l'hospital a Puig-reig s'ha d'incloure dins d'un context general de crisi demogràfica.

Comanda hospitalera (1346-1851)

L'orde dels hospitalers fou fundat en el mateix context que la dels templers, durant les croades a Terra Santa. De bon començament, vivien segons la regla

dels canonges regulars de sant Agustí, dedicats a socórrer els peregrins de Terra Santa on van fundar el seu hospital el segle XI. Poc després optaren per les armes convenint-se en una orde religiós i militar. El prestigi dels hospitalers s'estengué per tota Europa i les donacions els feren propietaris de gran quantitat de terres.

Al Berguedà, s'hi establiren per primera vegada al voltant de 1220, en què ja s'hi esmenta una casa de l'hospital a la vila de Berga. L'orde aconseguí un gran creixement territorial arran del procés desmembrador de l'orde dels templers, propietats dels quals acabaren en mans de l'Hospital a Catalunya. Fou el moment en què es fundà el Gran Priorat de Catalunya, organitzant noves comandes, entre les quals la de Cervera, on s'incorporà Puig-reig, esdevenint la comanda de Cervera, l'Ametlla i Puig-reig. Els comanadors habitualment deixaren lloctinents al càrrec de les diferents possessions. En el cas de Puig-reig, per exemple, l'any 1369 es documenta un tal Bernat Gaillart com a encarregat dels afers de la comanda (Serra 1982: 89).

Gairebé tot el que sabem sobre l'orde de l'Hospital a l'antiga comanda templera de Puig-reig està recollit en capbreus d'època moderna, que van des de 1603 fins a finals del segle XVIII. Els dominis dels hospitalers quedaren integrats sota la comanda anomenada de Cervera, Ametlla de Segarra i Puig-reig, que fou seu del priorat des d'on es controlaven les possessions de l'orde al Berguedà i la Cerdanya. La documentació registra els dominis del castell de Puig-reig, un sector urbà poc dens a Berga i tota una sèrie de camps dispersos. Es tracta de l'herència pràcticament immutable des de la desaparició de l'orde del temple, el 1309, ja que la majoria de masies esmentades en aquests capbreus moderns son confirmades com a patrimoni medieval.

La manca de població i els escassos recursos econòmics fan que l'orde de l'Hospital es desentengués temporalment d'aquests dominis. Així, el 1415, els

hospitalers arrenden el castell de Puig-reig a Ferran Arreu, el qual, pel preu de l'arrendament havia de "fare adobar certa pernada del castells que estava perillos". Els comanadors buscaven, a partir d'aquests arrendaments, una explotació de les finques amb menys treball i amb la seguretat d'obtenció d'una renda fixa, un procediment, segons Miret i Sans, no massa favorable als vassalls, i que es generalitza sobretot a partir del segle XV, sobretot en les comandes on no hi haurà residència fixa de comanadors. Per exemple, el 1409, Ferran de Siscar, comanador de Gardeny i lloctinent del Gran Prior de Catalunya, durant la vacant de les comandes de Barberà, Espluga de Francolí, Corbins i Barbens, les arrendà a mercaders barcelonins per un preu de 2.200 lliures (Miret i Sans 1901: 451).

El 1585 el comanador dels hospitalers a Puig-reig, Ramon de Verí, declara el castell com a recinte inhabitable atès a l'estat d'abandonament, i les rendes que cobraven els hospitalers no cobriren les despeses de manteniment de l'àmplia fortalesa. Les visites del prior a les possessions de la comanda el mateix 1585 indiquen que: "lo qual nos mostra ocularment molt antich y derrocat inhabitable, lo qual es de la religió. El Sr. Comanador no té casa sinó castell, molt antich y derrocat inhabitable". (Macià 1996: 30). De fet, la davallada poblacional és clara, ja que en el fogatge del 1553 es comptabilitzen només 14 habitants (13 laics i un capellà). A partir d'aleshores el castell perd definitivament el seu caràcter defensiu original.

Tot i declarar inhabitable el castell, els comanadors de l'orde no deixaren de portar el nom de de Puig-reig, i de fet el comanador conservava la jurisdicció civil i criminal en el terme tot i arrendar-ne la propietat. A causa del creixement demogràfic del segle XVIII i la decadència del monestir benedictí de Sant Llorenç prop Bagà, els hospitalers aprofiten per a augmentar la seva presència al Berguedà, Així, en el capbreu de 1741 al 1753, les propietats referenciades ja no són únicament les tradicionals de Puig-reig, Berga i la Cerdanya sinó que

s'amplien a Sant Julià de Cerdanyola, Vilada, Sant Llorenç prop Bagà, Avià, Saldes, Gisclareny, Sagàs, La Quar, Olvan, Gironella i Santa Maria de les Esglésies (Navàs), llocs que foren antigues possessions del monestir de Sant Llorenç. La visita prioral del 22 de novembre de 1776 informa que el castell continua en ruïnes; per tant no s'ha recuperat l'edifici original. El 1790, la visita torna a repetir que el castell encara està enderrocat sense que "hage memoria de homens de haver vist i habitat aquell".

La cort del gran Mestre de l'Hospital residí a Malta fins el 1798, en que Napoleó la desposseí. A Espanya, els comanadors mantingueren fins a començaments del segle XIX la titulació de comanadors de Cervera, l'Ametlla de Segarra i Puig-reig. L'any 1845 Pascual Madoz diu encara que Puig-reig es "*de patronato de la Orden de San Juan de Jerusalem*". El poble va conservar l'escut amb la creu de Malta fins l'any 1903 en què fou substituït, per acord municipal, per l'actual, en el qual es manté com un símbol i testimoni de la presència de molts segles de domini (Galera, Oller, Riera i Serra 1986). No serà fins el 1851, amb el concordat establert entre l'Estat espanyol i el papat, que l'orde quedarà finalment anul·lada.

Evolució de la població a Puig-reig (1370-1857) (Serra 1982: 93)

1370: 31 focs (unes 135 persones)

1553: 14 habitants

1718: 158 habitants

1787: 133 habitants

1857: 786 habitants

Llista de comanadors del temple documentats (De Cerdanya, Berguedà i Puig-reig) (Serra, 1986)

Guillem de Solsona (Cerdanya), 1169
Berenguer de Gaver (Cerdanya), abril de 1181
Roig de Benviure (Cerdanya i Berguedà), gener de 1186 - 1189
Guillem de Lugols (Cerdanya i Berguedà), maig de 1216 - gener 1231
Berenguer de Pi (Cerdanya i Berguedà), 1231-1234
Raimon de Vilanova (Cerdanya. Berguedà i Puig-reig), juliol 1244 - maig 1254
Pere d'Orpinell (Puig-reig), gener 1265
Raimon de Vilanova (Cerdanya, Berguedà i Puig-reig), abril 1258 - gener 1262
Berenguer de Tallada (Puig-reig), octubre-novembre de 1267
Bernat de Cornella (Puig-reig), maig-desembre 1269
Berenguer de la Portella (Puig-reig), juny 1271
Francesc de Tallada (Puig-reig), agost 1274 - gener 1278
Pere de Zalona (Puig-reig), juny 1277 - gener 1278
Francesc de Tallada (Puig-reig), setembre 1278 - febrer 1279
Guillem Escarig (Puig-reig), juny 1279 - maig 1280
Guillem de Puignaücler (Puig-reig), agost 1280 - juny 1283
Bernat de Torrelles (Puig-reig), juliol 1284
Raimon Cazador (Puig-reig), febrer 1285 - abril 1288
Pere de Vilanova (Puig-reig), agost 1293 - febrer 1299
Arnol de Puig (Puig-reig), maig 1300 - març 1307
Galceran de Biure (Puig-reig), 1307

Llista de comanadors de l'Hospital documentats (Cervera, l'Ametlla de Segarra i Puig-reig) (Serra, 1986)

Bonaventura Bonet: comanador de Puig-reig i Berga, 1346-1351

Bernat Gallart: comanador de Puig-reig i Berga, 1369

Francesc Xammar: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1315-1378 i comanador de Puig-reig, entre 1373-1393

Bernat de Clasqueri: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1408-1417

Gispert de Miralpeix: comanador de Puig-reig l'any 1426

Anton de Fluvià: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1436-1451 i de Puig-reig, entre 1436-1443

Guillem de Castellví: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1461-1477 i de Puig-reig l'any 1461

Baltasar Sunyer: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1483-87 i Comanador de Puig-reig, entre 1484-1487

Huguet de Grener: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1491-1507

Joan de Barberà: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1512-1516 i comanador de Puig-reig l'any 1515

Geroni de Ferrera: comanador de Cervera i l'Ametlla el 1533

Francesc de Burgués: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1548-1568

Adrià Maymo: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1573-1574

Ramon de Veri: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1585-1586 i Comanador de Puig-reig, entre 1584-1587

Miquel de Junyent: comanador de Cervera i l'Ametlla el 1603 i Comanador de Puig-reig el 1603

Francesc de Peguera: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1622-29

Ramon Soler: comanador de Cervera i l'Ametlla el 1645

Guillem Brondo: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1665-1671

Jaume Berga: comanador de Cervera i l'Ametlla el 1686

Arnau de Tosores: comanador de Cervera i l'Ametlla el 1694
Geroni de Ribas: comanador de Cervera i l'Ametlla el 1699
Geroni de Boixadors: comanador de Cervera i l'Ametlla el 1708
Anton de Ribas i Granollacs: comanador de Cervera, l'Ametlla i Puig-reig, entre 1716 al 1739
Manuel de Montoliu: comanador de Cervera i l'Ametlla, entre 1748-50 i Comanador de Puig-reig, entre 1748-1750
Anton Desbrull: comanador de Cervera, l'Ametlla i Puig-reig el 1759
Carles Copons: comanador de Cervera, l'Ametlla i Puig-reig, entre 1774-1781
Anton de Margarola: comanador de Cervera, l'Ametlla i Puig-reig, entre 1774-1781
Nicolau Llandres d'Armengol: comanador de Cervera, l'Ametlla i Puig-reig, entre 1786-1791
Manuel Desvalls: comanador de Cervera, l'Ametlla i Puig-reig, entre 1803-1805

4. Objectius de la intervenció i mètode

L'excavació al recinte sobirà del castell de Puig-reig es va dur a terme entre els dies 2 i 31 d'octubre de 2017. Durant tot aquest període es va comptar amb l'ajuda de diversos voluntaris locals que responien a la demanda de l'ajuntament.

L'Ajuntament de Puig-reig, actual propietari del castell, té com a objectiu recuperar un espai que, amb el temps s'havia anat degradant i que s'utilitzava únicament com a suport d'un equip de telecomunicacions. Per tal de dur-lo a terme, és necessària la realització d'un estudi arqueològic, per a conèixer un indret que apareix referenciat en la documentació en diferents moments històrics, però del qual no se'n coneixia el seu funcionament, ni tampoc si se'n conservaven restes arquitectòniques medievals o modernes. És per això que es va demanar col·laboració tècnica al Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona a principis de 2017, començant el treball de camp el dia 2 d'octubre del mateix any.

L'excavació es va concentrar en dos sectors, d'un costat la part jussana, començada a excavar el 2015, i de l'altre la zona ocupada fins l'any 2015 per la plataforma de formigó de l'equip de telecomunicacions. L'objectiu en aquest sector va ser, en primer lloc, de netejar les restes de runa procedents de la retirada del formigó i també la vegetació que havia crescut els darrers mesos per, a posteriori, continuar en el sondeig iniciat el 2016 dins del recinte, per tal de fer-hi aflorar possibles restes arquitectòniques i materials. Gràcies a aquesta intervenció s'han pogut perfilar millor les etapes d'ús del castell i del seu moment d'abandonament.

L'actuació s'ha dut a terme d'acord amb criteris estratigràfics i, de manera manual mitjançant l'equip proporcionat per l'ajuntament sota les indicacions de l'arqueòleg director. El sistema de registre ha estat l'habitual en les excavacions

del Servei, una variant del mètode Harris-Caradini, que s'ha anat modificant des de 1979 adaptat al jaciment. Les fitxes i els inventaris del material figuren en l'annex de la present memòria així com la planimetria i les seccions. Per al registre objectiu dels elements i dels estrats exhumats es va realitzar una numeració correlativa en unitats estratigràfiques (UE). Cadascuna disposa d'una fitxa en la qual s'indica la ubicació en el context general del jaciment, la definició i la posició física respecte a la resta d'unitats estratigràfiques amb què es relaciona, i també la datació relativa i absoluta.

5. Desenvolupament dels treballs

5.1- Excavació a la part jussana del castell (Sondeig 4)

La campanya d'excavacions del 2017 al castell de Puig-reig es va iniciar en aquest sector amb l'objectiu de conèixer millor les estructures que ja s'hi havien detectat en el decurs de la intervenció del 2015. Es tracta doncs, d'un espai del castell que a simple vista hom podia suposar que era la zona amb més possibilitat de concentrar noves restes arquitectòniques i materials del castell. En primer lloc, es va extreure una capa molt potent (Unitat estratigràfica 401) i amb gran acumulació de restes contemporànies, sobretot material constructiu, vidres, plàstics i ferros en gran quantitat, el que ens fa pensar que durant força temps s'hauria aprofitat aquest espai com a abocador de runam.

Sota aquesta primera capa, s'iniciava un nou estrat (402), amb una potència arqueològica més important, sense tanta acumulació de restes contemporànies però amb una barreja de materials de diferents èpoques

El nivell 403 era compost per una capa de formigó, segurament delimitant un galliner; sota aquest nivell, la UE 404, era una capa d'enderroc amb gran quantitat de pedres i material constructiu, però amb absència d'altres tipus de materials.

5.2- Excavació a la part central del castell (Sondeig 5-6)

Aquest sector, anteriorment cobert per l'esmentada plataforma de formigó, es va començar a excavar en la campanya de 2016. A causa de les grans dimensions d'aquest espai, la recerca no es va poder esgotar aleshores i ha continuat enguany. S'ha excavat en els espais on no es va intervenir en la passada campanya amb resultats similars, que concretem en les conclusions.

El sondeig número 6 només presenta dos nivells estratigràfics. Està situat en la part amb més desnivell del castell, probablement l'antic accés al recinte, i mostra una gran barreja de material modern barrejat amb restes antigues. S'han recuperat alguns graons tallats a la roca que podrien constatar aquesta hipòtesi.

5.3 Conclusions

La fundació del castell, que es reflecteix en la documentació escrita, sembla que finalment es va poder documentar arqueològicament en la campanya de 2016. La presència de restes ceràmiques en nivells inferiors (UE 504) presents el segle X i XI i la descoberta de material d'origen andalusí reforça aquesta hipòtesi. D'altra banda, el fet que la fonamentació del castell sigui directament la roca natural, fa que sigui molt complicat que els elements arquitectònics fundacionals s'hagin pogut conservar més enllà dels negatius excavats a la roca.

El dipòsit d'aigua (UE 505) i la forma que presenta es pot observar en altres jaciments altmedievals de Catalunya en una forquilla cronològica força àmplia. El material extret del seu interior, restes ceràmiques andalusines presents en el rebliment de la UE 507 ens pot ajudar a corroborar la hipòtesi que ja als segles X i XI el dipòsit funcionava ple rendiment.

El paviment del tercer sondeig (UE 307), va permetre constatar durant la campanya del 2014 el que podria haver estat l'ús principal del castell en època vescomtal (segle XII) i templeria (segle XIII). La ceràmica grisa del taller de Casa-en-Ponç (Berga) corrobora aquesta hipòtesi, més encara tenint en compte l'establiment dels Berguedà a Puig-reig com a castell principal durant el segle XII i a l'establiment de la comanda templeria de Berguedà i Cerdanya a

Puig-reig, a partir de 1231. Aquesta quantitat de material referent a aquesta època i a les construccions vinculades fa pensar que l'establiment dels Berguedà a Puig-reig i la seva conversió en residència permanent del vescomte anirà seguida d'un auge constructiu al recinte del castell.

Pel que fa al mur de tancament de llevant, molt malmès i excavat també en el tercer sondeig (302), el material trobat l'any passat (ceràmica decorada de verd i manganès), ens remet a la segona meitat del segle XIII o la primera meitat del segle XIV. Aquestes reformes haurien estat portades a terme bé pels mateixos templers o bé durant el període en què Arnau Cescomes es feu càrrec d'aquests dominis.

El baluard excavat en el sector sud-oest (sondeig 2) ens dóna informació sobre dos moments, la construcció o be reparació d'aquest mur que data del segle XV (època en que els hospitalers arrenden el castell però en segueixen tenint el domini eminent), i el nivell 202, que evidencia un abandonament del recinte. Aquest fenomen s'esmenta en un document el 1585, data que podria concordar amb la ceràmica de reflex metàl·lic valenciana de la sèrie de *l'Ave Maria* i la ceràmica blava de Barcelona, trobades en aquest estrat; la primera una mica amortitzada i la segona al final del seu cicle productiu. La continuació d'aquest sondeig ha permès donar més força a la hipòtesi d'un ús més intensiu del castell al llarg del segle XV i un posterior abandonament cap a finals del segle XVI o bé principis del segle XVII.

Els materials més moderns ja ens porten a cronologies dels segles XIX i XX, per tant sembla força evident que Puig-reig pateix una despoblació important entre el c. 1585 i el segle XIX, reflectit en l'abandó del castell. La recuperació demogràfica comença a produir-se el segle XVIII i l'arribada de la industrialització i del ferrocarril a finals del segle XIX, configuren l'aspecte que el poble encara manté avui.

El sondeig número 4, iniciat l'any 2015, presenta material divers força barrejat, probablement a causa dels usos posteriors del castell, després de l'abandonament, com a zona de cultiu o de galliners; de totes maneres, s'ha pogut constatar un hàbitat utilitzat almenys fins al darrer terç del segle XIX, amb presència de ceràmica blava catalana d'època moderna i d'una moneda de coure de 5 cèntims del govern provisional de 1870 encunyada a Barcelona. A l'anvers presenta la imatge d'una madrona asseguda amb una branca a la mà dreta i el braç esquerre estès. En el revers, hi apareix un lleó dins un cercle de punts i que subjecte a les seves potes un escut ovalat d'Espanya. L'excavació duta a terme el 2017 en aquest sector no ha aportat més informació sobre usos antics en aquest espai però ha constatat els usos més recents com a galliner i durant els darrers anys com a abocador de runam.

Alguns sectors del castell han conservat l'estratificació arqueològica prou clara, com per poder extreure'n algunes conclusions en relació a l'evolució històrica del recinte. El fet d'haver extret la plataforma de formigó que hi havia situada a la part més elevada del castell i haver pogut incidir en aquesta part ha ajudat a aclarir diversos aspectes, confirmar el moment fundacional (UE 507) i situar-lo al voltant del segle X, definir dos nivells d'us principals, el primer (UE 504-503) entre el segle XII-XIII i el segon (UE 503) el segle XV, amb presència d'una llar (UE 510) vinculada a aquest nivell, i un abandonament (UE 502) a finals del segle XVI o principis del segle XVII. Finalment, el castell es tornarà a utilitzar com a espai agrícola el segle XIX, fet que justifica la barreja material dels nivells més superficials (UE 501-502), fins que a finals del segle XX s'utilitzarà per a construir-hi una torre de telecomunicacions, un dipòsit d'aigua i una caseta amb aparells relacionats amb la torre, tot sobre una plataforma de formigó, extreta el 2015.

6. Datació de les unitats estratigràfiques

Sector Nord (Zona 1)

No identificat
106

Ús del recinte com a espai de cultiu i galliners (Finals del segle XIX - 1985)
107, 105, 104, 103, 102

Nivell de circulació actual (1985 - actualitat)
101

Sector Sud-Oest (Zona 2)

Nivell d'ús del baluard (segle XV)
207,206

Esfondrament de la tàpia (segle XVI)
206, 205, 204, 203

Abandonament del castell (fi segle XVI, inici segle XVII)
202, 210

Nivell de circulació actual (1985 - actualitat)
201

Sector Est (Zona 3)

Ús d'època vescomtal i de l'orde del Temple (segle XII-XIII)
307, 308

Reformes d'època templera o d'Arnau Cescomes (fi segle XIII fins a mitjan segle XIV)
305, 304, 302

Nivell de circulació actual (1985 – actualitat)
301, 303

Sector Sud (Zona 4)

Nivell d'ús medieval i modern
403, 404

Abandonament de l'hàbitat (Finals del segle XIX)
402

Nivell de circulació actual (1975 - actualitat)
401, 405

Sector Central (Zona 5)

Ús d'època comtal
507, 204

Ús d'època vescomtal-templera (segles XII-XIII)
506, 503

Ús d'època de l'orde de l'hospital (arrendat, segle XV)
503, 502

Abandonament del castell (finals segle XVI, principis XVII)
502

Nivell de circulació actual (extracció del formigó, 2015)
501

Accés (Zona 6)

Ús medieval, modern i contemporani
601,602

7. Bibliografia

A.A.D.D. 1986. "Els Hospitalers al Berguedà a l'època moderna". *L'Erol*, 15. Berga. p. 31-34.

A.A.D.D. 2005-2011. *Memòria de l'excavació al castell de Godmar (Callús)*. Servei del Patrimoni Arquitectònic Local. Diputació de Barcelona. Barcelona

A.A.D.D. 1985. *Catalunya Romànica Volum XII (Berguedà)*. Barcelona.

A.A.D.D. 2006. "La decoració de reflex metàl·lic: Un nanocompòsit medieval", *Mètode 56*. València, p.72-79.

Abadal, R. 2011. *Els primers comtes catalans*. Barcelona (1a ed. 1958).

Bolòs, J. 2008. "Els castells a l'edat mitjana", *L'Erol*, 96. Berga, p.10-17.

Bonassie, P. 1979. *Catalunya mil anys enrere*. Barcelona.

Caixal, À. *et alii*. 1996. *Memòria de l'excavació d'urgència realitzada al pont de Períques de Puig-reig*, Servei del Patrimoni Arquitectònic Local. Diputació de Barcelona. Barcelona.

Camprubí, J. 2006. *Conquesta i estructuració territorial del Berguedà (segle IX-XI), La formació del comtat*. Lleida.

Català, P. 1979. *Els castells catalans Volum V*. Barcelona.

Forey, A.J. 1973. *Templars in the "Corona de Aragón"*. Durham.

Harris, E.C. 1991. *Principios de la estratigrafía arqueológica*. Barcelona.

Llubià, L. 1967. *Cerámica medieval española*. Barcelona.

López Mullor, A. (ed.). 1995. *Investigacions arqueològiques i històriques al Berguedà (II). Sant Llorenç prop Bagà. Sant Quirze de Pedret*, Quaderns Científics i Tècnics, 6. Servei del Patrimoni Arquitectònic Local. Diputació de Barcelona. Barcelona.

López Mullor, A. (dir.) 1997. *Ceràmica medieval catalana. Actes de la taula rodona celebrada a Barcelona els dies 15 i 16 de novembre de 1994*. Quaderns Científics i Tècnics, 9. Servei del Patrimoni Arquitectònic Local. Diputació de Barcelona. Barcelona. Barcelona.

Martinez Caviro, B. 1983. *La loza dorada*. Artes del tiempo y del espacio. Madrid.

Miret i Sans, J. 1901. *Els vescomtes de Cerdanya, Conflent i Berguedà*. Barcelona.

Miret i Sans, J. 2006. *Les cases de Templers i Hospitalers a Catalunya. Aplec de noves i documents històrics*. Els ordes militars, 9. Pagès Editor. Barcelona (1a ed. 1910).

Padilla, J.I., 1984. *Contribución al estudio de las cerámicas grises catalanas de época medieval: El taller, los hornos y la producción de Casampons*. Barcelona.

Parera, M. 1998. "Ceràmica medieval decorada i ceràmica moderna". López, Mullor, A.; Estany, I. (ed.), *Torre del Baró. Viladecans. Arqueologia*, Monografies, 4, Servei del Patrimoni arquitectònic Local. Diputació de Barcelona. Barcelona, p. 69-128

Parera, M.; López Mullor, A. 1996. "Ceràmica trobada a l'excavació del santuari de la mare de Déu del Foix (Torrelles de Foix)". *Miscel·lània Penedesenca*. 1996. Sant Sadurní d'Anoia, p. 401-425.

Picó i Candàliga, J. 1995. *Trossos d'història d'un poble, Puig-reig*. Solsona

Riquer, M. De. 1991. *Guillem de Berguedà*. Abadia de Poblet.

Riu, M, 1962. "Probables huellas de los primeros castillos de la Cataluña Carolingia". *San Jorge*, 47. Barcelona, p.34-39

Salrach, J.M. 1978. *El procés de formació nacional de Catalunya II*. Barcelona.

Sánchez, E., Guerrero, A. 1989. *Memòria de l'excavació arqueològica a l'església de Periques*, Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.

Sans i Travé, J.M. 1996. *Els templers catalans, de la rosa a la creu*. Lleida.

Serra, R. 1982. *Aproximació a l'història de Puig-reig*. Puig-reig.

Serra, R. 2006. "Els dominis de l'orde militar del Temple a Puig-reig a partir d'un capbreu de finals del segle XIII", *L'Erol*, 88. Berga, p. 36-40.

Serra, R. 2006. "1275: Els dominis de la Comanda Templera de Puig-reig a la Cerdanya. *L'Erol*, 90. Berga, p. 34-38.

Serra, R. 1996. "Guillem de Berguedà, un senyor feudal". *L'Erol*, 52, Berga. p. 12-17.

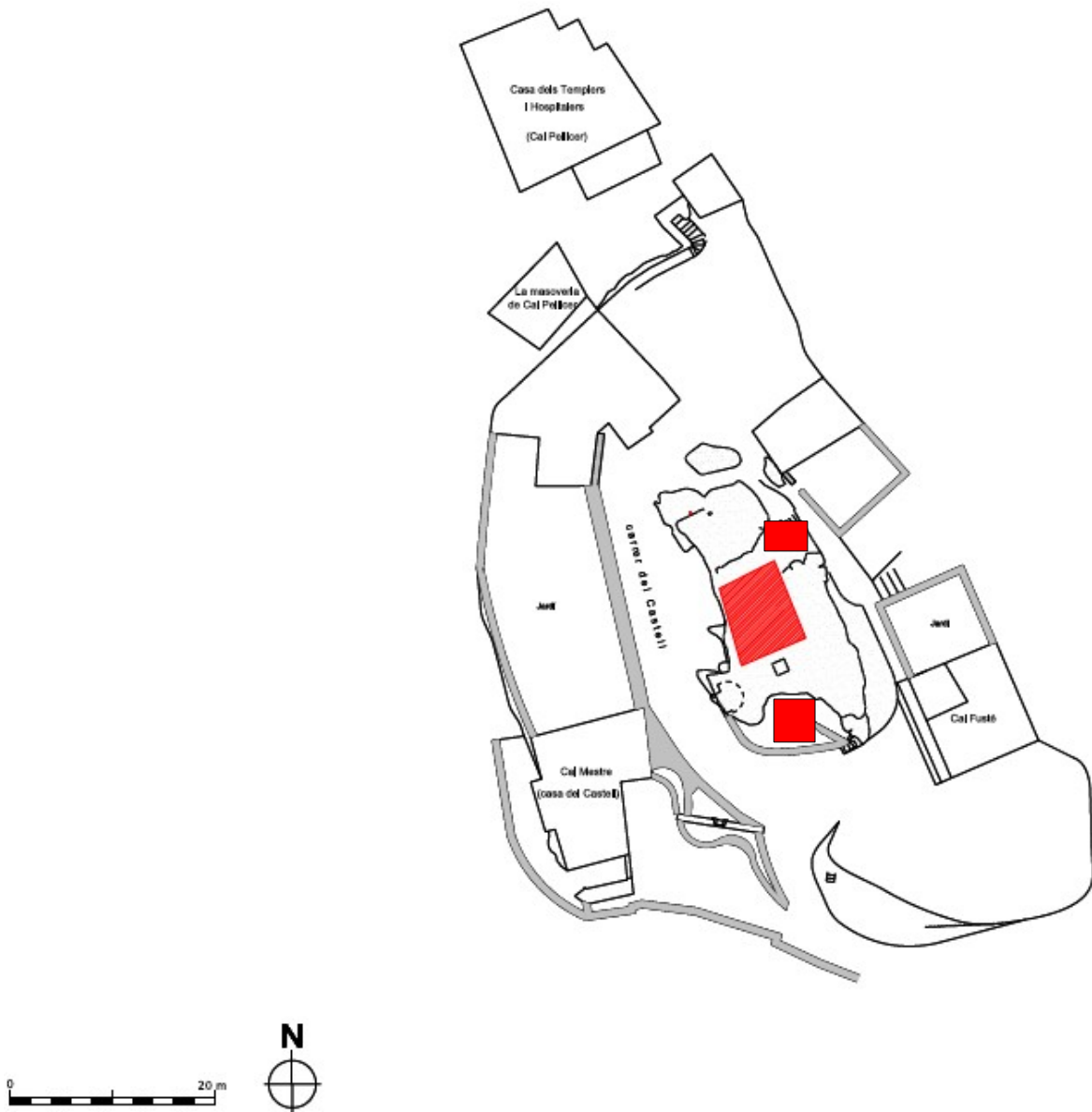
Serra, R. 1986. "Els templers al Berguedà". *L'Erol*, 15. Berga. p. 18-23.

Udina i Martorell, F. 1951. *El archivo condal de Barcelona en los siglos IX y X*, Barcelona.

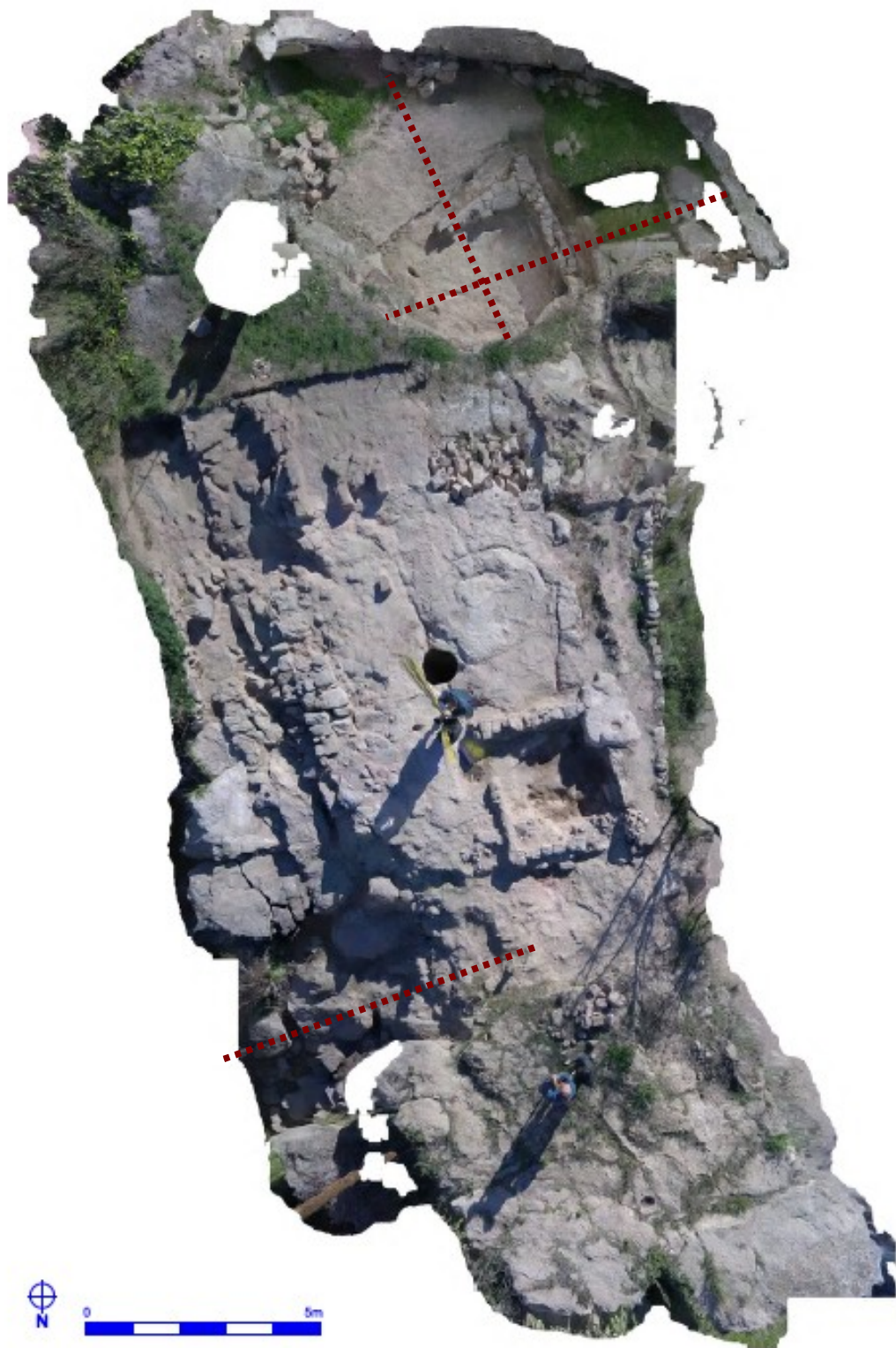
Viladés, R. 1986. "*El Mas Periques de Puig-reig: probable edifici dels Ordes Militars*". *L'Erol*, 15. Berga, p. 28-30.

Viladés, R. 2007. "L'església de Sant Martí". *L'Erol*, 95. Berga, p. 12-15.

8. Plantes i seccions

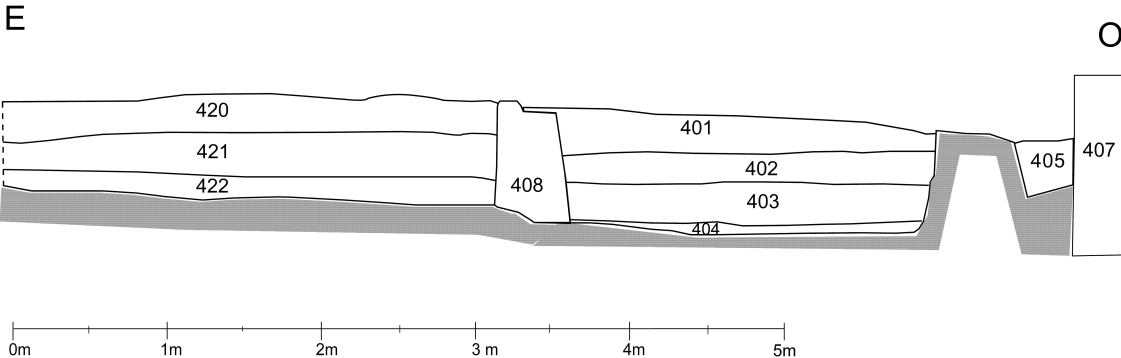

Plànol general del castell amb els sondeigs realitzats en la present campanya ressaltats en vermell.

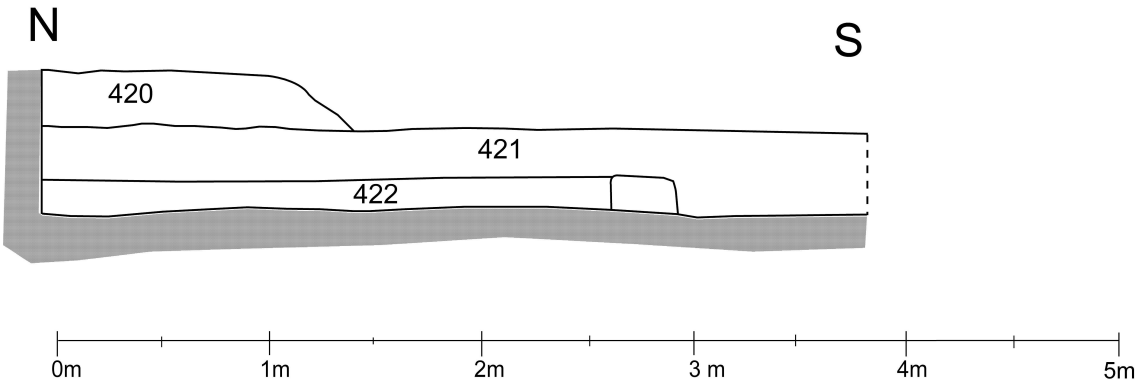

Planta general del jaciment amb el sondeig realitzat en la present campanya, on s'indiquen les seccions.

SONDEIG 4
SECCIÓ E-0

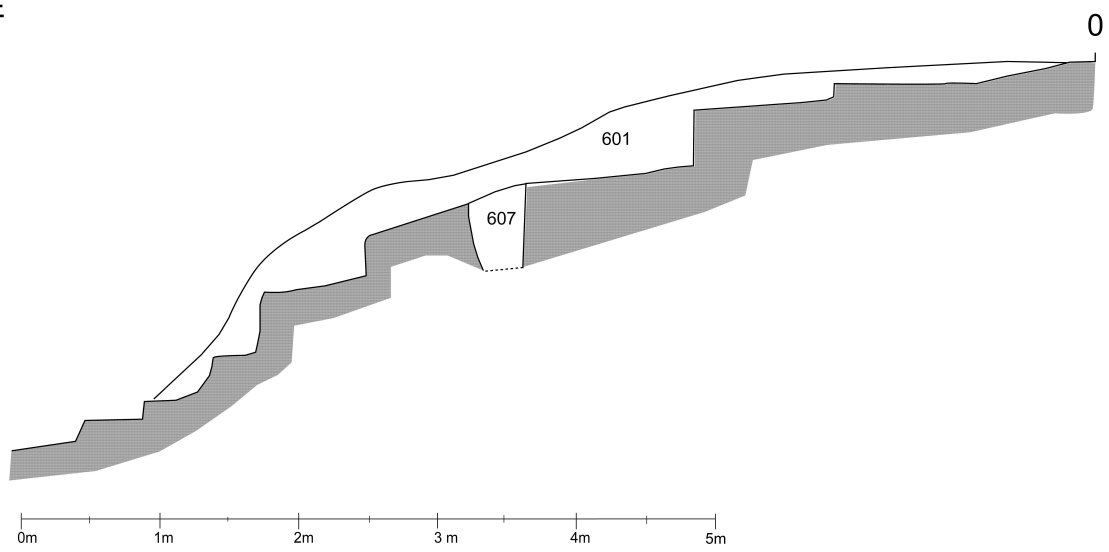

SONDEIG 4
SECCIÓ N-S

SONDEIG 6
SECCIÓ E-0

E

9.Figures

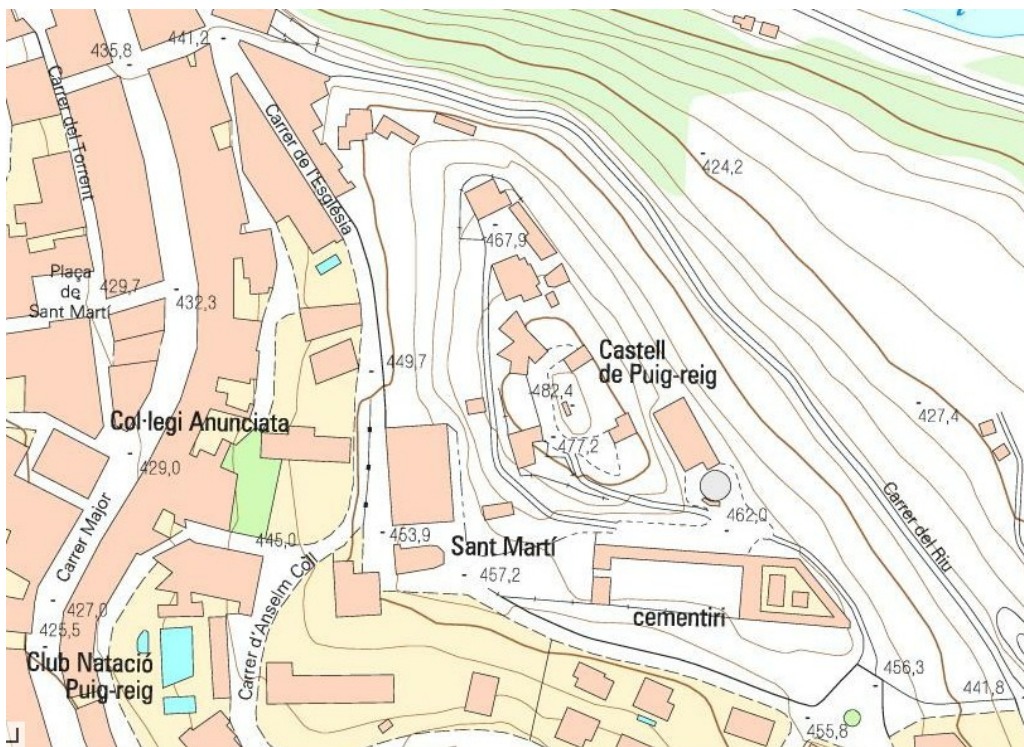

Figura 1: Mapa topogràfic del castell. Font: ICC

Figura 2: Costat de ponent del recinte sobirà del castell

Figura 3: Costat meridional del castell (2014)

Figura 4: Sondeig 4 (2017)

Figura 5: Vista del castell des de ponent, un cop enretirada la plataforma de formigó i les casetes de telecomunicacions

Figura 6: Boca del dipòsit excavat en la campanya 2016 (505/506/507)

Figura 7: Part central del castell, fragments de mur (2017)

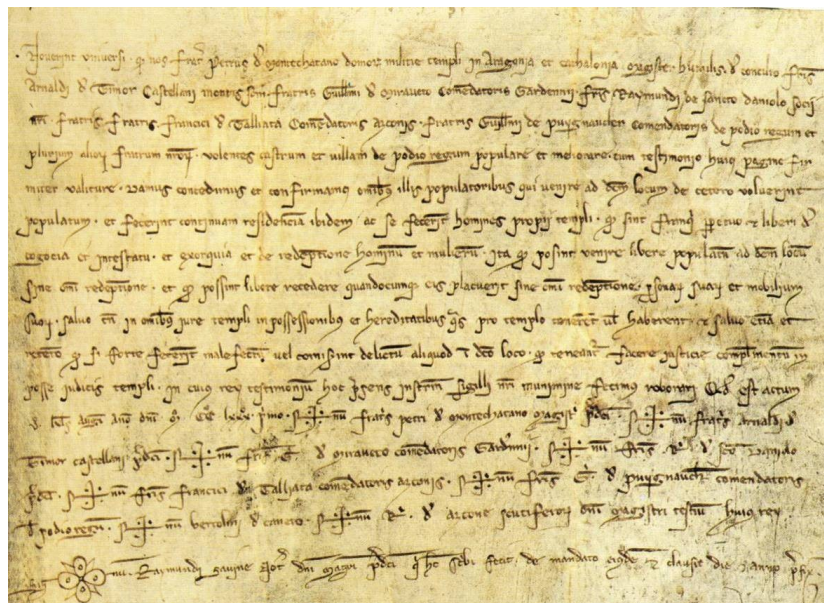

Figura 10: Carta de franqueses del 21 de juliol de 1281.A.C.A.,Perg.Pere II, 262

11. Repertori estratigràfic

CASTELL DE PUIG-REIG

SECTOR: Nord (Sondeig 1) UE: 101

DEFINICIÓ:

Fina capa de terres superficials amb gran abundància d'arrels i restes materials corresponents a la segona meitat del segle XX, aquesta capa cobria tota la superfície excavada i en bona part d'aquest sector feia contacte directe amb la roca natural
--

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	108
Cobreix a:	103, 104, 105
Rebleix a:	102
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Segona meitat del segle XX
----------------	----------------------------

CASTELL DE PUIG-REIG

Campanya 2014

SECTOR: Nord (Sondeig 1)

UE: 102

DEFINICIÓ:

Capa de sediments extrets d'una diàclasi (109) natural de la roca mare situada sota el nivell superficial (101), aquesta diàclasi té uns 40 centímetres de profunditat màxima, les restes materials que hi apareixen corresponen al segle XX

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	101
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	109
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	108
S'hi adossa:	

Datació	Segle XX
----------------	----------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Nord (Sondeig 1)
UE: 103

DEFINICIÓ:

Estrat d'aproximadament 25 centímetres de profunditat amb restes materials dels segles XIX i XX, aquesta capa es troba sota la unitat superficial (101) on l'aflorament de la roca natural és més profund

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	104
Cobert per:	101
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	108
Solidari de:	
Recolza en:	108
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació Segona meitat del segle XIX

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Nord (Sondeig 1)
UE: 104

DEFINICIÓ:

Estructura arquitectònica molt grollera formada per pedres de mida mitjana i rajols que crea un petit tancat formant una mitja circumferència

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	101
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	103
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Primera meitat del segle XX
----------------	-----------------------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Nord (Sondeig 1)
UE: 105

DEFINICIÓ:

Concentració de carbons d'uns 20 centímetres de diàmetre vinculada al nivell 103 amb material d'època contemporània

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	103
Hi recolza:	
Cobert per:	101
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Finals segle XIX o principis segle XX
----------------	---------------------------------------

CASTELL DE PUIG-REIG

Campanya 2014

SECTOR: Nord (Sondeig 1)

UE: 106

DEFINICIÓ:

Mur situat al marge oest del sondeig, només se'n conserva el rebliment, probablement les pedres que el recobrien s'haurien aprofitat en una època posterior.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	103
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	108
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Nord (Sondeig 1)
UE: 107

DEFINICIÓ:

Nivell annex a la plataforma de formigó de la part central del castell, consisteix en una trinxera de mig metre d'ample entre la roca natural i la plataforma de formigó, aquest nivell segueix per sota de la plataforma.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	103
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	108
Cobreix a:	108
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Nord (Sondeig 1)
UE: 108

DEFINICIÓ:

Nivell natural de roca arenita, present a la totalitat del sondeig en diferent profunditat

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	101
Reblert per:	
Tallat per:	109
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Nord (Sondeig 1)
UE: 109

DEFINICIÓ:

Diàclasi de la roca natural present a la part central del sondeig en diferent profunditat

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	101
Reblert per:	102
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG Campanya 2014
--

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2) UE: 201

DEFINICIÓ:

Fina capa de terres superficial amb gran concentració de teixit vegetal

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	202
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Darrer terç del segle XX
----------------	--------------------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2)
UE: 202

DEFINICIÓ:

Estrat d'uns 25 centímetres de potència, suposa el nivell d'abandonament del castell cap a finals del XVI

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	201
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	203
Cobreix a:	203,204,205
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació *t.p.q. c. 1585*

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2)
UE: 203

DEFINICIÓ:

Estructura arquitectònica probablement defensiva, forma un mur encara dempeus d'aproximadament un metre d'alçada i mig metre d'amplada, la cara interna conserva encara alguns carreus de pedra ben tallada

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	204,205,206
Cobert per:	201
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	207
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	202

Datació *t.a.q. c segle XV*

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2)
UE: 204

DEFINICIÓ:

Nivell excavat en paral·lel a la unitat 205, creant una separació per a determinar la possible existència d'una estructura a la part central del sondeig

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	205
Hi recolza:	
Cobert per:	202
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	203
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	206
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació segle XV-XVI

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2)
UE: 205

DEFINICIÓ:

Nivell excavat en paral·lel a la unitat 204, creant una separació per a determinar la possible existència d'una estructura a la part central del sondeig

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	204
Hi recolza:	
Cobert per:	202
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	203
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	206
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació segle XV-XVI

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2)
UE: 206

DEFINICIÓ:

Un cop determinada la inexistència del mur se segueix excavant en paral·lel el que abans s'havia separat en els nivells 204-205, la gran presència de teules i pedres de diferents magnituds fa pensar que es tracta d'un ensorrament

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	204-205
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	203
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	207
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació segle XV-XVI

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2)
UE: 207

DEFINICIÓ:

El nivell 207 correspon al paviment baixmedieval d'aquesta zona del castell, aquest paviment és solidari del mur 203, fet que ens demostra que el nivell d'ús es correspon en els dos elements

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	206
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	203
Recolza en:	
Cobreix a:	208
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Fi segle XIV, inici segle XV
----------------	------------------------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2)
UE: 208

DEFINICIÓ:

Nivell natural de roca arenisca, present en tot el sondeig en diferent profunditat

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	108
Hi recolza:	203
Cobert per:	206, 207, 203
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2)
UE: 209

DEFINICIÓ:

Diàclasi parcialment tapiada amb morter de calç

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	206
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	208
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2)
UE: 210

DEFINICIÓ:

Estrat d'uns 30 centímetres de profunditat, situat sobre el nivell d'abandonament del castell cap a finals del XVI o principis del segle XVII

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	201
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	202
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació | *t.p.q. c. 1585*

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015

SECTOR: Sud-oest (sondeig 2)
UE: 211

DEFINICIÓ:

Estructura arquitectònica, forma un mur parcialment dempeus afectat per la construcció de l'antena de telecomunicacions del castell. Aquesta paret interna segueix en direcció nord, podria tractar-se d'un dels murs interns del castell.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	210
Cobert per:	201
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	202
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Est (sondeig 3)
UE: 301

DEFINICIÓ:

Estructura aixecada amb grans pedres mal tallades probablement per a la contenció de terres en el moment en que s'utilitza el terreny com a espai de cultiu, aquesta estructura aprofita la unitat 308 com a punt de suport.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	308
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	303
S'hi adossa:	303

Datació	segle XIX-XX
----------------	--------------

CASTELL DE PUIG-REIG Campanya 2014
--

SECTOR: Est (sondeig 3) UE: 302
--

DEFINICIÓ:

Mur situat en el marge de llevant del sondeig, el material trobat en la seva base remet la seva construcció al segle XIV
--

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	310
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	303

Datació	segle XIV
----------------	-----------

CASTELL DE PUIG-REIG Campanya 2014
--

SECTOR: Est (sondeig 3) UE: 303
--

DEFINICIÓ:

Nivell superficial, capa de terres amb gran quantitat d'arrels, amb presència de material contemporani, queda tallat per la unitat 301
--

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	301
Adossat a:	301
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	304,31
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	segle XX
----------------	----------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Est (sondeig 3)
UE: 304

DEFINICIÓ:

Nivell situat sota la capa vegetal, d'uns 20 centímetres de potència, presenta una barreja de restes d'època medieval i moderna

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	303
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	301
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	307
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	segle XVI
----------------	-----------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Est (sondeig 3)
UE: 305

DEFINICIÓ:

Paviment de la zona inferior d'entre-murs, el nivell queda tallat per una escletxa natural a la roca que a la vegada actua de desguàs, aquest paviment ajuda a datar el mur del marge de llevant del sondeig

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	303
Reblert per:	
Tallat per:	306
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	302

Datació	segle XIV
----------------	-----------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Est (sondeig 3)
UE: 306

DEFINICIÓ:

Diàclasi de gran profunditat, excavada fins a 70 centímetres. Aquest element actua de desguàs encara a dia d'avui, el material que presenta es troba molt barrejat

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	303
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	305
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Est (sondeig 3)
UE: 307

DEFINICIÓ:

Paviment situat sobre el mur intermedi (301), es tracta d'un estrat de terres vermelloses (argiles) amb presència únicament de ceràmica grisa medieval, probablement dels tallers de casa-en-Ponç de Berga, el que ens dona una cronologia d'època vescomtal-templera

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	304
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	308

Datació	segle XII-XIII
----------------	----------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Est (sondeig 3)
UE: 308

DEFINICIÓ:

Estructura situada sota la unitat 301, es tracta del fonament d'un mur molt escapçat vinculat a la unitat 307

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	301
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	307
Cobreix a:	309
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació segle XII-XIII

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Est (sondeig 3)
UE: 309

DEFINICIÓ:

Diàclasi profunda situada entre murs i reblerta de sediments (306)

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	308
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	310
S'hi adossa:	

Datació segle XII-XIII

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2014

SECTOR: Est (sondeig 3)
UE: 310

DEFINICIÓ:

Nivell natural de roca arenita, present en tot el sondeig en diverses profunditats o fondàries

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	108,21
Hi recolza:	
Cobert per:	307, 306, 304
Reblert per:	
Tallat per:	309
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació segle XII-XIII

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015-2017

SECTOR: Sud (sondeig 4)
UE: 401

DEFINICIÓ:

Capa de terra vegetal superficial, amb gran presència de runam, restes ceràmiques i d'altres objectes corresponents a la segona meitat del segle XX

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	402
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Segona meitat del segle XX
----------------	----------------------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015-2017

SECTOR: Sud (sondeig 4)
UE: 402

DEFINICIÓ:

Capa de terra granulada amb presència de ceràmica d'època moderna i contemporània, ossos i peces de ferro

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	401
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	403
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015

SECTOR: Sud (sondeig 4)
UE: 403

DEFINICIÓ:

Capa de terra molt compacta formada en part per argiles de tonalitat rogenca, escassa en material arqueològic i amb presència d'un foc d'aproximadament 50 centímetres de diàmetre

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	402
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	404
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació | *t.a.q. c.1870*

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015

SECTOR: Sud (sondeig 4)
UE: 404

DEFINICIÓ:

Capa de terra molt granulada i pedres amb escassa presència de material arqueològic

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	403
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	405
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació | *t.a.q. c.1870*

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015

SECTOR: Sud (sondeig 4)
UE: 405

DEFINICIÓ:

Nivell superficial amb presència de material de característiques molt diverses, s'adossa al mur extern del recinte

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	407
Solidari de:	
Recolza en:	406
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació Segona meitat del segle XX

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015

SECTOR: Sud (sondeig 4)
UE: 406

DEFINICIÓ:

Nivell natural de roca arenisca.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	108,208,310
Hi recolza:	
Cobert per:	404, 401, 405
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	401
S'hi adossa:	407

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015-2017

SECTOR: Sud (sondeig 4)
UE: 407

DEFINICIÓ:

Mur perimetral del recinte

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	406
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	405

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015-2017

SECTOR: Sud (sondeig 4)
UE: 408

DEFINICIÓ:

Mur intern del recinte inferior del castell.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	402, 403, 404
Cobert per:	401
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	406
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació | *t.a.q. c.1870*

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015-2017

SECTOR: Sud (sondeig 4)
UE: 409

DEFINICIÓ:

Capa de formigó situada sota el nivell 402.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	402
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	410
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació *Segle XX*

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2015-2017

SECTOR: Sud (sondeig 4)
UE: 410

DEFINICIÓ:

Capa d'enderroc amb presència de pedres de diferent mida i material constructiu.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	409
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	406
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 500

DEFINICIÓ:

Roca sedimentaria natural de caràcter arenisc present a tot el jaciment

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	108,208,310,406
Hi recolza:	
Cobert per:	504 / 503
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016-2017

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 501

DEFINICIÓ:

Nivell superficial amb presència de material de característiques i cronologies molt diverses

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	101, 201, 303
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	502
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació Segona meitat del segle XX

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016-2017

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 502

DEFINICIÓ:

Paquet de sediments de profunditat variable entre els 20 i els 40 centímetres, inclou els darrers registres materials d'ús i abandonament de l'assentament

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	501
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	503,5
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació Segles XV / XVI

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016-2017

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 503

DEFINICIÓ:

Nivell d'uns 20 centímetres de potència, presenta una barreja de restes d'època medieval i moderna.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	502
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	504,51
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Segles XII-XV
----------------	---------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016-2017

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 504

DEFINICIÓ:

Nivell de poca potència localitzat en un rebaix natural de la roca mare reblert per sediments amb restes materials d'època altmedieval

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	503
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	500
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació Segles XII-XIII

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 505

DEFINICIÓ:

Dipòsit d'aigua excavat a la roca natural d'uns 130 centímetres de profunditat i 70 de boca, reblert per sediments i materials de diferent cronologia

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	503
Reblert per:	506 / 507
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Segle X
----------------	---------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 506

DEFINICIÓ:

Nivell de rebliment de la UE 505 amb sediments de diferents tipus i material variat d'època baix medieval

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	503
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	507
Rebleix a:	505
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Segles XII-XV
----------------	---------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 507

DEFINICIÓ:

Nivell de rebliment de la UE 505 amb sediments de diferents tipus i material variat d'època alt medieval

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	506
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	505
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Segles X-XII
----------------	--------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 510

DEFINICIÓ:

Nivell de terra rubefectada que recolza en la unitat estratigràfica 503, probablement relacionada amb una llar de foc

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	502
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	503
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Segle XV
----------------	----------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 511

DEFINICIÓ:

Mur de tancament nord d'època baix medieval

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	501
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	503
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	502
S'hi adossa:	

Datació	Segle XV
----------------	----------

CASTELL DE PUIG-REIG Campanya 2016
--

SECTOR: Central (sondeig 5) UE: 512
--

DEFINICIÓ:

Mur de tancament nord del castell, època alt medieval

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	503
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Segles XII-XIII
----------------	-----------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2016

SECTOR: Central (sondeig 5)
UE: 513

DEFINICIÓ:

Mur de contenció de ponent

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	502
Cobert per:	501
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació Segona meitat segle XX

CASTELL DE PUIG-REIG Campanya 2017
--

SECTOR: Accés (sondeig 6) UE: 601
--

DEFINICIÓ:

Nivell vegetal amb gran presència de runam i material recent.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	602
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Segona meitat segle XX
----------------	------------------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2017

SECTOR: Accés (sondeig 6)
UE: 602

DEFINICIÓ:

Nivell poc potent amb barreja de material, recolza sobre la roca natural.

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	
Hi recolza:	
Cobert per:	601
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	603
Cobreix a:	
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació	Segona meitat segle XX
----------------	------------------------

CASTELL DE PUIG-REIG
Campanya 2017

SECTOR: Accés (sondeig 6)
UE: 603

DEFINICIÓ:

Nivell de roca natural

POSICIÓ FÍSICA:

Igual a:	108, 208, 310, 406
Hi recolza:	
Cobert per:	
Reblert per:	
Tallat per:	
Adossat a:	
Solidari de:	
Recolza en:	
Cobreix a:	602
Rebleix a:	
Talla a:	
S'hi adossa:	

Datació Segona meitat segle XX

12. Inventari dels materials

Sector Nord (Sondeig 1)

UE: 101

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Porcellana tipus Pickman	1	1	
Rajola vidriada amb porcellana decorada	1	1	
<u>Material de construcció</u>			
Teula	18	2	
<u>Vidre</u>			
Ampolla d'anís	2	1	
Ampolla de cervesa	1	1	
Pot de conserves	1	1	
Sense identificar	8	3	
<u>Fauna</u>	1	1	1 Mandíbula de cànid, petxina
<u>Metall</u>			
Fulla de serra mecànica	1	1	
Ferro	1	1	Cargol
<u>Altres</u>			
Tub de pastilles "grajeas templax"	1	1	
Bugies	2	2	Marques Seat i Champion (CW71P / N-9Y)
Ampolletes per injecció de ferro	4	4	
Botó	1	1	
Fragment de PVC	1	1	
Fragments de cortina d'estiu	18	1	
Pot de pintura "esmalt protector"	1	1	

- Els fragments de teula s'han comptabilitzat però no s'han recollit

UE: 102

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Material de construcció</u>			
Teula	8	2	
<u>Vidre</u>			
Sense identificar	1	1	
<u>Metall</u>			
Ferro	3	3	2 cargols, 1 forrellat

- Els fragments de teula s'han comptabilitzat però no s'han recollit

UE: 103

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	17	2	2 fons, 1 vora en forma de vessador
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Porcellana tipus Pickman	10	2	3 plats, 1 tassa
Pisa decorada	1	1	
Grisa comuna	6	1	1 fons
Oxidada moderna	11	3	
Comuna vidriada de melat	15	5	1 vora de cassola, 1 tapadora, 2 cantis
Comuna vidriada de verd	1	1	
Comuna vidriada de groc	1	1	1 plat
Ceràmica vidriada decorada de blanc i negre (paret externa recoberta)	1	1	
<u>Material de construcció</u>			
Teula	6	2	
Maó	2	1	
<u>Vidre</u>			
Sense identificar	3	2	
<u>Fauna</u>	10	1	Fragment de mandíbula de cànid
<u>Metall</u>			
Ferro	2	2	1 cargol
<u>Altres</u>			
Fragment de Test	1	1	1 Fons

- Els fragments de teula s'han comptabilitzat però no s'han recollit

UE: 105

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u> Oxidada moderna	1	1	

UE: 106

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica</u> Fragment de ceràmica grisa sense identificar	1	1	
<u>Vidre</u> Fragment de vidre sense identificar	1	1	

UE: 107

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	10	1	1 vora
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Porcellana tipus Pickman	2	1	1 plat
Porcellana blanca sense decoració	3	1	
Grisa comuna	4	1	
Comuna vidriada en melat	1	1	
<u>Material de construcció</u>			
Totxana	1	1	
<u>Fauna</u>	6	1	1 dent
<u>Metall</u>	3	3	1 forquilla d'aram, 1 clau

Sector Sud-Oest (Sondeig 2)

UE: 201 (2014)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Grisa comuna	5	2	1 vora de cassola
Comuna vidriada de melat	1	1	
Comuna vidriada decorada de verd	2	2	
Ceràmica vidriada decorada de blanc i negre (paret externa recoberta)	1	1	
<u>Vidre</u>			
Sense identificar	1	1	
<u>Altres</u>			
Joc de claus de seguretat "multilock"	1	1	A l'etiqueta hi posa "Puig-reig"

UE: 201 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Porcellana	3	1	1 Plat
Comuna vidriada de verd	12	2	2 nanses, 1 fons de cassola
Comuna vidriada de groc	2	2	
Comuna vidriada de melat	1	1	1 vora d'olla
Grisa comuna	4	2	
<u>Vidre</u>			
Sense identificar	9	4	

<u>Altres</u>			
Fragments de ferro	2	2	
Material constructiu (rajola)	1	1	
Material constructiu (teula)	3	1	
<u>Fauna</u>			
Fragments d'ossos (bòvid)	10	1	1 fragment de fèmur

UE: 201 (2014-2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Grisa comuna	9	4	1 vora de cassola
Comuna vidriada de melat	2	2	1 vora d'olla
Comuna vidriada decorada de verd	14	4	2 nanses, 1 fons de cassola
Comuna vidriada de groc	2	2	
Ceràmica vidriada decorada de blanc i negre (paret externa recoberta)	1	1	
Porcellana	3	1	1 plat
<u>Vidre</u>			
Sense identificar	10	5	
<u>Altres</u>			
Joc de claus de seguretat “multilock”	1	1	A l’etiqueta hi posa “Puig-reig”
Fragments de ferro	2	2	
Material constructiu (rajola)	1	1	
Material constructiu (teula)	3	3	
<u>Fauna</u>			
Fragments d'ossos (bòvid)	10	1	1 fragment de fèmur

UE: 202 (2014)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	62	3	1 fons, 3 vores d'olla
Decorada de verd i manganès	2	1	1 plat
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Reflex metàl·lic	4	1	1 escudella
Blava de Barcelona	8		
Valenciana decorada de blau	5		1 plat de la sèrie "Ave Maria"
Porcellana	1	1	1 plat
Pisa amb decoració perduda	5	1	1 escudella
Comuna vidriada de verd	7	1	
Comuna vidriada de melat	14	3	1 nansa, 1 arrancament de nansa, 1 cassola
Comuna oxidada	6	2	1 pitxer
<u>Material de construcció</u>			
Teula	2	1	
Maó	2	1	
<u>Vidre</u>			
Bala de vidre "canica"	1	1	
<u>Peces Lítiques</u>			
Morter	2	1	
<u>Fauna</u>	36	2	2 ossos de pelvis de bòvid, 2 dents d'òvid, 1 taba

UE: 202 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	6	2	1 vora d'olla
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Reflex metàl·lic	1	1	
Blava de Barcelona	1	1	
Porcellana	1	1	
Pisa amb decoració perduda	1	1	
Comuna vidriada de melat	18	2	1 vora de plat
Comuna grisa	1	1	
<u>Material de construcció</u>			
Teula	72	13	
<u>Vidre</u>			
2 fragments	2	2	
<u>Fauna</u>	8	2	1 costella, 1 mandíbula de cànid

UE: 202 (2014-2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	68	4	1 fons, 4 vores d'olla
Decorada de verd i manganès	2	1	1 plat
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Reflex metàl·lic	5	1	1 escudella
Blava de Barcelona	9	3	
Valenciana decorada de blau	5	2	1 plat de la sèrie "Ave Maria"
Porcellana	2	1	1 plat
Pisa amb decoració perduda	6	1	1 escudella
Comuna vidriada de verd	7	1	
Comuna vidriada de melat	32	5	1 nansa, 1 arrancament de nansa, 1 cassola, 1 vora
Comuna grisa	1	1	
Comuna oxidada	6	2	1 pitxer
<u>Material de construcció</u>			
Teula	74	13	
Maó	2	1	
<u>Vidre</u>			
Bala de vidre "canica"	1	1	
Fragments de vidre	2	2	
<u>Peces Lítiques</u>			
Morter	2	1	
<u>Fauna</u>	44	3	2 ossos de pelvis de bòvid, 2 dents d'òvid, 1 taba, 1 mandíbula de cànid

UE: 204

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	6	1	
Decorada de verd i manganès	1	1	
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Blava dita de Barcelona	10	3	
Valenciana decorada de blau	5	2	1 plat de la sèrie "Ave Maria"
Comuna vidriada de verd	8	1	
Comuna grisa	2	1	
Comuna vidrada de melat	2	1	
<u>Material de construcció</u>			
Totxana	1	1	
Teules	22		
<u>Altres</u>			
Fragment de porcellana d'aparell elèctric	1	1	

- Els fragments de teula s'han comptabilitzat però no s'han recollit

UE: 205

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	11	1	
<u>Ceràmica moderna</u>			
Blava dita de Barcelona	8	3	
Comuna vidrada de verd	1	1	
Comuna vidrada de marró	2	1	
Comuna grisa	1	1	
<u>Material de construcció</u>			
Teula	17		
<u>Vidre</u>			
Sense identificar	3	1	
<u>Metalls</u>			
Ferro	1	1	Clau de ferro

- Els fragments de teula s'han comptabilitzat però no s'han recollit

UE: 206 (2014)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	32	2	2 fons, 1 olla
Oxidada bicolor	3	1	
<u>Ceràmica moderna</u>			
Pisa decorada amb vidriat blanc amb decoració perduda	3	1	1 plat
Valenciana de reflex metàl·lic	1	1	
Blava de Barcelona	1	1	
Decorada de blau dita de Barcelona	6	3	
Comuna grisa	1	1	
<u>Material de construcció</u>			
Teula	15		
<u>Metalls</u>			
Ferro	3	2	1 clau
<u>Fauna</u>	1	1	1 dent de bòvid

- Els fragments de teula s'han comptabilitzat però no s'han recollit

UE: 206 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	35	2	1 vora d'olla
Amb decoració de verd i manganès	1	1	
<u>Ceràmica moderna</u>			
Pisa decorada amb vidriat blanc amb decoració perduda	3	1	
Blava de Barcelona	5	1	1 vora de plat
Pisa decorada en blau de València	8	2	1 vora de plat
Comuna grisa	1	1	
<u>Metalls</u>			
Ferro	1	1	
<u>Fauna</u>			
	6	1	
<u>Vidre</u>			
	2	2	

UE: 206 (2014-2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	67	4	2 fons, 1 olla, 1 vora d'olla
Oxidada bicolor	3	1	
Amb decoració de verd i manganès	1	1	
<u>Ceràmica moderna</u>			
Pisa decorada amb vidriat blanc amb decoració perduda	3	2	2 fons de plat, 1 vora de plat
Valenciana de reflex metàl·lic	1	1	
Blava de Barcelona	6	2	
Decorada de blau dita de Barcelona	6	3	1 vora de plat
Decorada en blau de València	8	2	
Comuna grisa	2	1	
<u>Material de construcció</u>			
Teula	15		
<u>Metalls</u>			
Ferro	4	3	1 clau
<u>Fauna</u>	7	1	1 dent de bòvid
<u>Vidre</u>	2	2	

UE: 207

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	30	3	1 fons d'olla, 1 vora, 1 olla, 1 contenidor
Blava dita de Barcelona	1	1	1 fons
Pisa valenciana decorada de blau	5	3	
Italiana decorada de blau	5	1	Probable origen de Ligúria o Toscana
Vidriada de verd	4	1	
<u>Material de construcció</u>			
Teula	1		
<u>Metalls</u>			
Ferro	7	1	
<u>Vidre</u>			
	3	1	1 fons
<u>Fauna</u>			
	7	1	2 cargols

UE: 210 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Reflex metàl·lic			
Blava de Barcelona			
Blava catalana	2	1	1 vora de plat
Porcellana	3	3	1 plat, 1 vora, 1 bol
Comuna vidriada de melat	2	1	
Comuna vidriada de verd	1	1	
Comuna grisa	4	2	1 vora
<u>Material de construcció</u>			
Teula	3	1	

Sector Est (Sondeig 3)

UE: 303 (2014)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Comuna grisa	10	1	
Comuna vidriada de melat	2	2	
Comuna oxidada	2	1	1 platet
Porcellana blanca decorada en verd	1	1	
Porcellana blanca decorada en daurat	2	1	
Porcellana blanca sense decoració	2	1	
<u>Material de construcció</u>			
Rajoles de bany	2	1	
Totxana	5	2	
<u>Vidre</u>			
Fragment de vidre verd	1	1	
<u>Fauna</u>			
	2	1	1 mandíbula superior de senglar
<u>Altres</u>			
Tap d'ampolla de "Fanta"	1	1	
Tap d'ampolla de "Coca-Cola"	1	1	

UE: 303 (2016)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval i moderna</u>			
Grisa medieval	5	1	
Pisa amb decoració perduda	1	1	
Blava dita de Barcelona	2	1	1 vora de plat
Comuna grisa	10	2	
Comuna vidriada de melat	4	2	1 plat, 1 cassola, 1 olla
Comuna vidriada de groc	3	2	1 vora de plat
Comuna oxidada	5	3	1 platet
Blava catalana	1	1	
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Porcellana blanca sense decoració	5	3	1 vora de plat
Porcellana blanca decorada en verd	1	1	
Porcellana blanca decorada en daurat	2	1	
<u>Numismàtica</u>			
50 cèntims de 1949	1	1	50 cèntims, Espanya, 20mm
<u>Material de construcció</u>			
Rajoles de bany	9	3	
Totxana	12	2	
Teula	8	1	
<u>Vidre</u>			
	12	2	1 Cervesa, 1 làmpada
<u>Fauna</u>			
	20	2	2 mandíbula, 1 porc, 1 gos
<u>Altres</u>			
Bol de plàstic	4	1	
Tub de PVC	1	1	
<u>Metalls</u>			
	5	4	1 càpsula, 1 punta d'escarpa, 1 virolla, 1 junta

UE: 303 (2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica moderna</u>			
Comuna grisa	2	2	
Comuna vidriada de melat	6	2	2 vores de plat
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Porcellana blanca sense decoració	4	2	
<u>Material de construcció</u>			
Totxana	11	3	
<u>Fauna</u>	8	7	5 cargols
<u>Numismàtica</u>	1	1	1 pesseta de 1982
<u>Metalls</u>	4	3	1 clau, tub de plom

UE: 303 (2014-2015-2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval i moderna</u>			
Grisa medieval	5	1	
Pisa amb decoració perduda	1	1	
Blava dita de Barcelona	2	1	1 vora de plat
Comuna grisa	22	3	
Comuna vidriada de melat	12	4	1 plat, 1 cassola, 1 olla
Comuna vidriada de groc	3	2	1 vora de plat
Comuna oxidada	3	2	
Blava catalana	1	1	
<u>Ceràmica contemporània</u>			

Porcellana blanca sense decoració	7	2	1 vora de plat
<u>Numismàtica</u>			
50 cèntims de 1949 / 1 pesseta de 1982	2	2	50 cèntims, Espanya, 20mm
<u>Material de construcció</u>			
Rajoles de bany	11	4	
Totxana	27	3	
Teula	8	1	
<u>Vidre</u>			
	13	3	1 Cervesa, 1 làmpada
<u>Fauna</u>			
	30	8	3 mandíbula, 2 porc i 1 gos
<u>Altres</u>			
Bol de plàstic	4	1	
Tub de PVC	1	1	
Tap d'ampolla de "Fanta"	1	1	
Tap d'ampolla de "Coca-Cola"	1	1	
<u>Metalls</u>			
	8	6	1 càpsula, 2 puntes d'escarpa, 1 virolla, 1 junta

UE: 304 (2014)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	11	1	1 vora d'olla
<u>Ceràmica moderna</u>			
Comuna grisa	3	1	
Pisa	1	1	
Comuna oxidada	1	1	
<u>Vidre</u>			
Fragment de vidre	4	1	1 fons de vas

UE: 304 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	8	2	2 vores d'olla
Pisa decorada en blau de València	1	1	1 vora de plat
<u>Ceràmica moderna</u>			
Comuna grisa	11	2	
Comuna vidriada de melat	3	1	1 vora d'olla
Comuna vidriada de groc	1	1	
<u>Fauna</u>	6	2	1 fèmur de pollastre, 1 costella de xai
<u>Metall</u>	1	1	1 peça de ferro

UE: 304 (2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	7	2	1 vora d'olla
Pisa decorada en blau de València	1	1	
<u>Ceràmica moderna</u>			
Comuna grisa	22	3	
Comuna vidriada de melat	2	1	
Comuna vidriada de groc	3	1	
Comuna vidriada de verd	2	1	
Porcellana	2	1	
<u>Fauna</u>	25	1	Pollastre
<u>Metall</u>	2	2	1 pany, 1 clau
<u>Vidre</u>	5	5	

UE: 304 (2014-2015-2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	26	4	4 vores d'olla
Pisa decorada en blau de València	2	2	1 vora de plat
<u>Ceràmica moderna</u>			
Comuna grisa	36	6	
Pisa	1	1	
Comuna oxidada	1	1	
Comuna vidriada de melat	5	3	1 vora d'olla
Comuna vidriada de groc	4	2	
Comuna vidriada de verd	2	1	
<u>Vidre</u>			
Fragment de vidre	4	1	1 fons de vas
<u>Fauna</u>	31	2	1 pollastre, 1 costella de xai
<u>Metall</u>	3	3	1 peça de ferro, 1 pany, 1 clau

UE: 305 (2014)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	23	3	3 fons, 1 olla
Decorada de verd i manganès	1	1	
<u>Ceràmica moderna</u>			
Comuna grisa			
Porcellana decorada de blau, verd i taronja	1 1	1 1	

UE: 305 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	13	2	1 olla
<u>Ceràmica moderna</u>			
Comuna grisa	4	2	
	1	1	
<u>Material constructiu (teula)</u>	1	1	
<u>Fauna</u>	2	1	

UE: 305 (2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	25	4	1 vora d'olla
Pisa decorada en blau de València	4	2	
<u>Ceràmica moderna</u>			
Comuna grisa	16	2	
Vidriada de verd	2	1	
<u>Material constructiu (teula)</u>	27	5	
<u>Fauna</u>	15	4	1 cargol
<u>Metalls</u>	1	1	1 frontisa

UE: 305 (2014-2015-2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	61	8	3 fons, 2 olla
Decorada de verd i manganès	1	1	
Pisa decorada en blau de València	4	2	
<u>Ceràmica moderna</u>			
Comuna grisa	21	4	
Vidriada de verd	2	1	
Porcellana decorada de blau, verd i taronja	1	1	
<u>Material constructiu (teula)</u>	28	6	
<u>Fauna</u>	17	2	1 cargol
<u>Metalls</u>	1	1	1 frontisa

UE: 306 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	2	1	
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Porcellana blanca amb decoració perduda	1	1	
Porcellana blanca decorada de daurat	2	1	

UE: 306 (2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	5	1	
Pisa decorada en blau de València	5	2	
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Grisa comuna	10	1	
Porcellana blanca amb decoració perduda	1	1	
Porcellana blanca decorada de daurat	2	1	
<u>Fauna</u>	3	1	
<u>Metalls</u>	2	2	

UE: 306 (2015-2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	7	2	
Pisa decorada en blau de València	5	2	
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Grisa comuna	10	1	
<u>Fauna</u>	3	1	
<u>Metalls</u>	2	2	

UE: 307 (2014)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	16	2	1 fons d'olla, 2 vora d'olla

UE: 307 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	27	1	1 vora d'olla
<u>Fauna</u>	14	1	1 fèmur de pollastre

UE: 307 (2014-2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa	43	2	1 fons d'olla, 3 vora d'olla
<u>Fauna</u>	14	1	1 fèmur de pollastre

Sector Sud (Sondeig 4)

UE: 401 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Comuna vidriada de melat	9	2	2 vores d'olla, 1 vora de plat
Porcellana tipus "pickman"	5	2	1 vora de plat
Porcellana blanca sense decoració	10	1	
Grisa comuna	5	3	
<u>Numismàtica</u>			
5 pessetes, model dels anys 90	1	1	5 pessetes, Espanya, 1990, 17,5mm, 3gr
<u>Materials constructius</u>			
Rajola vidriada amb decoració	3	3	
Totxana	18	2	
Teula	12	3	
Totxo	11	2	
<u>Vidre</u>			
	48	3	1 ampolla d'anís
<u>Fauna</u>			
	9	2	1 mandíbula de cànid
<u>Metalls</u>			
	15	10	6 claus, 1 vis, 2 visagres
<u>Fusta</u>			
	9	2	3 fragments cremats
<u>Altres</u>			
Cable de telèfon	1	1	
Fragments d'uralita	8	2	
Pot de conserva	1	1	
Fragment de drap	1	1	
Bossa de plàstic	1	1	Bossa de compra "supeco"
Tap de plàstic	2	2	

UE: 401 (2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Comuna vidriada de melat	5	1	
Porcellana blanca sense decoració	5	2	
<u>Materials constructius</u>			
Totxo	2	1	
<u>Vidre</u>	3	2	
<u>Fauna</u>	12	2	1 mandíbula de gos
<u>Metalls</u>	8	2	1 clau
<u>Altres</u>	2	2	2 bosses de plàstic

UE: 401 (2015-2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Comuna vidriada de melat	14	4	2 vores d'olla, 1 vora de plat
Porcellana tipus "pickman"	5	2	1 vora de plat
Porcellana blanca sense decoració	15	2	
Grisa comuna	5	3	
<u>Numismàtica</u>			
5 pessetes, model dels anys 90	1	1	5 pessetes, Espanya, 1990, 17,5mm, 3gr
<u>Materials constructius</u>			
Rajola vidriada amb decoració	3	3	
Totxana	18	2	
Teula	12	3	
Totxo	13	3	
<u>Vidre</u>	51	4	1 ampolla d'anís
<u>Fauna</u>	21	4	2 mandíbules de cànid
<u>Metalls</u>	23	11	6 claus, 1 vis, 2 visagres
<u>Fusta</u>	9	2	3 fragments cremats
<u>Altres</u>			
Cable de telèfon	1	1	
Fragments d'uralita	8	2	
Pot de conserva	1	1	
Fragment de drap	1	1	
Bossa de plàstic	3	3	Bossa de compra "supeco"
Tap de plàstic	2	2	

UE: 402 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval i moderna</u>			
Grisa medieval	2	1	
Tipus pisa decorada en blau de València	6	3	1 orla de l' "Ave Maria"
Tipus pisa amb decoració perduda	1	1	
Comuna vidriada de verd	7	3	
Comuna vidriada de melat	22	3	1 nansa, 2 vores
Comuna grisa	3	2	
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Porcellana	7	3	
<u>Numismàtica</u>			
Moneda de "doscientas piezas" de 1870	1	1	Doscientas piezas, Espanya, govern provisional 1870, 25mm, 5gr, coure 95%
Moneda de 5 pessetes de 1975	1	1	5 Pessetes, Espanya, Joan Carles I, 1975, 23mm, 5,75gr
<u>Fauna</u>	18	1	Conill
<u>Vidre</u>	1	1	
<u>Metall</u>	11	5	3 claus
<u>Material constructiu</u>	5	4	1 totxana, 3 rajola

UE: 402 (2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica moderna</u>			
Comuna vidriada de verd	5	1	
Comuna vidriada de melat	12	3	
Comuna grisa	21	2	
Blava catalana	4	2	
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Porcellana	7	1	1 plat
<u>Fauna</u>	17	3	1 mandíbula de rossegador
<u>Vidre</u>	5	2	
<u>Metall</u>	6	2	1 ganxo
<u>Material constructiu</u>	3	1	

UE: 402 (2015-2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval i moderna</u>			
Grisa medieval	2	1	
Tipus pisa decorada en blau de València	6	3	1 orla de l" Ave Maria"
Tipus pisa amb decoració perduda	1	1	
Comuna vidriada de verd	12	4	
Comuna vidriada de melat	34	4	1 nansa, 2 vores
Comuna grisa	25	3	
Blava catalana	4	2	
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Porcellana	14	5	
<u>Numismàtica</u>			
Moneda de "doscientas piezas" de 1870	1	1	Doscientas piezas, Espanya, govern provisional 1870, 25mm, 5gr, coure 95%
Moneda de 5 pessetes de 1975	1	1	5 Pessetes, Espanya, Joan Carles I, 1975, 23mm, 5,75gr
<u>Fauna</u>	35	3	Conill, 1 mandíbul de rossegador
<u>Vidre</u>	6	3	
<u>Metall</u>	17	8	3 claus
<u>Material constructiu</u>	8	6	1 totxana, 3 rajoles

UE: 403 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval i moderna</u>			
Grisa medieval	5	2	1 nansa d'olla
Daurada valenciana o de reflex metàl·lic	1	1	1 fons d'escudella
Comuna vidriada de melat	3	1	1 vora de plat
Comuna vidriada de groc	1	1	
<u>Ceràmica contemporània</u>			
Porcellana blanca	4	1	
Porcellana decorada de blau	1	1	1 vora de plat
Comuna oxidada	1	1	1 fons de test
<u>Fauna</u>	24	1	1 mandíbula de porc, 1 costella de porc
<u>Metalls</u>	10	5	2 claus, 1 visagra
<u>Materials constructius (teula)</u>	1	1	

UE: 404 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa medieval	5	1	1 vora d'olla
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Grisa comuna	1	1	
Comuna oxidada	1	1	
Comuna vidriada de melat	1	1	
Porcellana tipus "pickman"	2	1	
<u>Metalls</u>	3	1	Fragments de ferro

UE: 405 (2015)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Grisa comuna	2	2	
Comuna vidriada de melat	11	2	2 vores de cassola
Porcellana	2	1	
Porcellana decorada de blau	1	1	
<u>Fauna</u>	39	1	Pollastre
<u>Materials constructius</u>			
Rajola	3	2	
Morter de calç	3	1	
<u>Metalls</u>			
Ferro	1	1	

UE: 501 (2016)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa medieval	14	3	
Tipus pisa decorada en blau de València	1	1	
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Comuna vidriada de melat	2	1	
Comuna vidriada de groc	1	1	
Porcellana	1	1	
<u>Fauna</u>	174	3	1 gos complet, pollastre
<u>Materials constructius</u>			
Teula	30	11	

<u>Metalls</u>			
Ferro	18	16	1 llauna, 1 xapa, 3 claus
<u>Vidre</u>			
	6	4	1 fragment d'ampolla d'anís del mono

UE: 502 (2016)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa medieval	246	50	8 vores d'olla, 1 boca
Tipus pisa decorada en blau de València	5	3	2 vores de plat
Blava dita de Barcelona	2	1	
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Daurada valenciana o de reflex metàl·lic	3	2	
Comuna vidriada de verd	8	2	
Comuna vidriada de melat	22	2	
Grisa comuna	22	3	
Comuna vidriada de groc	5	1	
Comuna vidriada ocre	1	1	
Porcellana	1	1	
<u>Fauna</u>	189	50	5 cargols, 1 petxina
<u>Materials constructius</u>			
Teula	148	80	
<u>Vidre</u>	45	4	
<u>Numismàtica</u>	2	2	50 cèntims de 1949, Espanya, 22mm, 4gr

UE: 503 (2016)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Andalusina	1	1	
Grisa medieval	77	5	
Tipus pisa decorada en blau de València	10	4	1 fons de plat
Tipus pisa decorada en negre de València	3	1	
<u>Ceràmica moderna</u>			
Daurada valenciana o de reflex metàl·lic	1	1	
Blava comuna catalana	5	2	1 vora d'escudella
Comuna vidriada de melat	1	1	
Comuna vidriada de groc	1	1	
Comuna vidriada de verd	3	2	
<u>Fauna</u>	42	3	
<u>Materials constructius</u>	32	10	10 fragments de teula
<u>Vidre</u>	7	3	
<u>Metalls</u>	2	2	

UE: 504 (2016)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Andalusina	1	1	
Grisa medieval	17	4	1 vora d'olla
Tipus pisa decorada en negre de València	3	1	
<u>Fauna</u>	10	2	1 cargol
<u>Vidre</u>	8	1	
<u>Metall</u>	9	2	1 clau
<u>Material constructiu</u>	2	2	

UE: 506 (2016)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Neolític</u>	1	1	1 Destral, aprofitada com a pedra de llamp
<u>Medieval</u>			
Grisa medieval	12	2	
Tipus pisa decorada en blau de València	7	2	
<u>Ceràmica moderna</u>			
Grisa comuna	11	3	
Comuna vidriada de groc	3	1	
Comuna vidriada de verd	2	1	
<u>Fauna</u>	60	3	1 mandíbula inferior de rosegador, 3 tabs
<u>Materials constructius</u>	2	2	
<u>Vidre</u>	16	1	1 rajola

<u>Metalls</u>	5	2	
----------------	---	---	--

UE: 507 (2016)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Andalusina	3	2	3 vores d'olla
Grisa medieval	68	5	
<u>Fauna</u>	11	2	
<u>Materials constructius</u>	10	10	
<u>Vidre</u>	8	1	
<u>Metalls</u>	2	2	

UE: 506 (2016)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Neolític</u>	1	1	1 Destral, aprofitada com a pedra de llamp
<u>Medieval</u>			
Grisa medieval	12	2	
Tipus pisa decorada en blau de València	7	2	
<u>Ceràmica moderna</u>			

Grisa comuna	11	3	
Comuna vidriada de groc	3	1	
Comuna vidriada de verd	2	1	
<u>Fauna</u>	60	3	1 mandíbula inferior de rosegador, 3 tabs
<u>Materials constructius</u>	2	2	
<u>Vidre</u>	16	1	1 rajola
<u>Metalls</u>	5	2	

UE: 601 (2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica moderna i contemporània</u>			
Vidriada de melat	11	2	4 vores d'olla
Porcellana	3	1	
<u>Fauna</u>	4	2	1 cargol
<u>Metalls</u>	3	2	1 clau

UE: 602 (2017)

Tipus de material	N.F.	N.M.I.	Formes
<u>Ceràmica medieval</u>			
Grisa medieval	7	2	1 vora d'olla
Tipus pisa	2	1	
Reflex metàl·lic	1	1	
<u>Fauna</u>	7	2	Gos
<u>Vidre</u>	4	2	
<u>Materials constructius</u>	28	5	Teules